

Tolnai Hírlap

Naptármelléklet

TÁRSADALMI HAVILAP • TOLNA ÉS MÖZS POLGÁRAINAK LAPJA

XXVI. évfolyam 12. szám

Tolna város hivatalos honlapja: www.tolna.hu

2016. december

**Minden kedves olvasónknak
meghitt, békés karácsonyi ünnepeket
és boldog új esztendőt kívánunk!**

Sokszínű, mégis egységes

A Közösség Kultúra Közhasznú Egyesület kiállítása a MAG-Házban

Nagyszabású kiállítással mutatkozik be a Közösség Kultúra Közhasznú Egyesület a MAG-Házban: 21 alkotó mintegy 100 munkája látható a december 1-jén megnyílt, Az alkotó lélek és kéz című tárlatukon, január 6-ig.

A megnyitón Molnár Ernőné szavalt, a Fusz János Zeneiskola növendékei muzsikáltak gitáron és trombitán, majd Appelshoffer Ágnes polgármester méltatta az összetartó, egymást segítő közösséget. Verseghy Ferenc, a szervezet elnöke pedig elmondta: az eddigi öt év már megmutatta az egyesületi lét számos előnyét. Együtt könnyebb.

Mellbevágó festmények, óriás arcok fogadják a látogatókat Bárdos-Gutpintér Edittől. Nem is arcok, csak annak hangsúlyos elemei: szem, orr és száj fejeznek ki „színes” érzelmeiket. Edit a hétköznapi munkáit műkorműként dolgozik, de az apró körök után önkifejezéséért gigantikus méretű műveket szeretne festeni. Rögtön mellette a kiállítás legkisebb képeit tekinthetjük meg Sudárné Magdától: kis grafikákat, festményeket a természetről és a hosszú-hosszú Duna-partot Knipl Ferenc több részből álló ceruzagrafikáján. Szemben Deliné Mariann feldülő, viharos tájképei, de feltűnik a szivárvány is... Belépéskor a másik falon Both József, az egyesület kiállításait

Appelshoffer Ágnes nyitotta meg a közös tárlatot

rendszerint befogadó cukrászda tulajdonosának fotóit nézhetjük meg természeti szépségekről, felesége pedig olajjal festett színes tájképeket, virágokat. Ilyen változatos ez a tárlat, bár többen hagyományos témákat: virág-, illetve gyümölcscsendélete-

ket, tájképeket választottak, ezek között is felfedezhetünk egyéni alkotásokat. H. Dévai Edit bensőséges témákat jelenít meg festményein: egy imádkozó idős ember portréját színes kalapban, anyát gyermekével. Horváth Jánosné tájképeket vitt vászonra mutató tájelemekkel: hegy, naplemente... Unokája ifj. Horváth Róbert pedig látványos fotókat készít pl. ugrató krosszmotorosról. Szabó Bertalan érzékeny portrékat rajzol ceruzával, Laki Erzsébet ódon stílusú tájképeket fest. Verseghy Ferenc Tortás készletet hozott az „ünnepré” és még sok más csodás kerámiát. Az ifjú tagok közül Koller Tímea (mese)figurákat mintázott agyagból, méhecskét virágon, az egyesület legfiatalabb tagja, Letenyi Eszter pedig lógó füllő kék szamarat festett sárga macival.

Ahogy Bárdos-Gutpintér Edit elmondta: az egyesület tagjai minden különbözőségük ellenére összetartóak, gyakran találkoznak, segítik egymást. K.E.

Állampolgársági esküt tartottak

Állampolgársági esküt tartottak a tolnai városházán november 17-én. Appelshoffer Ágnes polgármester előtt Klimsa Helmutrud Jozefa (sz. Herczig Helmutrud Jozefa) tette le az esküt. A fajszi születésű hölgy esetében visszahonosításról volt szó. Édesapja ugyanis hajós volt, édesanyja német, a szülők Regensburgban ismerkedtek meg, majd Kalocsán

élték. Jozefa 1963-ban kiköltözött Németországba édesanyjával, 1967-ben szűnt meg a magyar állampolgársága. Magyar gyökereit azonban ápolta, több, mint húsz éve családjával Tolnán vettek házat, évente többször is haz látogatnak. Férjével, aki valamennyire megtanult magyarul, két gyermeket neveltek fel, és unokáknak is örülhetnek.

Madárbarát lett a Selyem óvoda

„Madárbarát Óvoda” táblát avattak a Selyem Óvodában november 24-én. Ignác Bernadett óvodapedagógus arról tájékoztató, hogy az óvoda 2015. szeptembere óta vett részt a MME Madárbarát programjában, melynek keretében odúkat, etetőket, itatókat helyeztek el az óvoda udvarán. A sok fa és bokor is megfelelő fészkelő hely a madarak számára. A gyerekek sokszínű tevékenységek során ismerkedhettek a madarakkal, illetve a madaras vetélkedőn meg is méreteshették magukat. A cím elnyerését a tábla avató ünnepségen a gyerekek verssel és énekkel ünnepelték. A tél közeledtével rendszeresen beszélgetnek arról, hogy miért fontos a madarak gondozása. Az előző évben telepített etetőket feltöltik, és remélik, hogy a madarak állandó vendégek lesznek az óvoda udvarán.

Pillanatkép a táblaavató ünnepségről

Szomszédok

Az éhezönek ételt adni; a szegényeket ruházni; az utasoknak szállást adni. Mindezek az irgalmasság testi cselekedetei közé tartoznak. Egy, a kereszténységére büszke országban, pláne a nemrég lezárt irgalmasság évében feltételezhető, hogy mindez magától értetődik a magyarok jelentős részénél. És valóban. Ki ne ismerne a környezetében olyanokat, akik nem csak úgy beszélnek, de úgy is tesznek, amiről azt gondolhatnánk: na, ez még talán Jézusnak is becsületére vált volna.

De vajon mennyien vannak, akik idén karácsonykor, a szenteste áldott hangulatában, szívükben békével, lelkükben „ismeretfurdalás” nélkül, őszintén tudnak majd mosolyogni?

2016. nem csak az irgalmasság éve volt. Kiderült például az is, hogy irgalmasságunk mellett mennyire szeretjük, vagy nem szeretjük felebarátainkat, pláne, ha azok más bőrszínűek, más szexuális irányultságúak, más vallásúak. Szóval mások, mint mi. Idegenek.

Két felmérés is mutatta, hogy évtizedek óta nem idegenkedtünk annyira az idegenektől, mint 2016 év vége táján. 1992-ben például kb. 15 százalékon voltunk idegenellenesek. Tavaly ez a szám már 40 százalék volt. Idén októberben pedig a magyaroknak már 58 százaléka rühelte az idegeneket.

Sokat mond rólunk, Jézust hűen követő magyarokról az is, hogy kit fogadnánk el szomszédunknak. Érdekes például, hogy manapság még egy erdélyi magyar bevándorlóra is minden negyedikünk azt mondaná: ide aztán ne jöjjön! Mi, buzgó keresztény magyarok a szíriai keresztény menekült testvéreinkre is 65 százalékban nemet mondanánk.

Meleg szomszédról minden második magyar nem akar hallani. Zsidóról 43 százalékunk. Cigány felebarátaink immár nem is a legelutasítottabb potenciális szomszédok: „mindössze” a magyarok kétharmadának a szemében. Az arabok viszont mindent visznek: közel 80 százalékunk nem kérne belőlük, ha a mi utcánkba enné őket a fene.

És akkor így, karácsony előtt adódik az a kérdés is: vajon hányan lennének Mária országában azok, akik az ideai szentestén legalább a sufnijukba befognának egy elcsigázott, mindenórás várandós zsidó nőt és a férjét?

Steinbach Zsolt

Felajánlott karácsonyfák

Idén is folytatódott az utóbbi évek hagyománya, mely szerint a városi karácsonyfákat helybéli polgárok ajánlják fel a közösség céljaira. A tolnai Szentháromság téren és a MAG-Háznál felállított fenyőket Jaksa János bocsátotta rendelkezésre, míg a mőzsi Szentháromság szobornál elhelyezett fa Pálkás Gusztávné felajánlása.

A Hősök terét immár második éve ékesíti egy különleges ünnepi dísz. A lapunk címlapján is látható hatalmas, gőnyörű adventi koszorút nagyvárosok is megirigyelhetnék.

APRÓHIRDETÉS

Karácsonyra káposztát is! Friss savanyú káposzta fejlesen és szeletelve, folyamatosan. Koncz Ádám, Tolna, Bajcsy-Zs. u. 85., Telefon: 70/588-12-07.

Karácsonyok Tolnától távol

Még az indiánok is tudják a Csendes éjt

A karácsonyt a család ünnepeként is szokták emlegetni. Ami szentes-tére egybegyűjti tagjait. Jön is, aki tud. Hogy mégis vannak olyanok, akik e napon, családjukhoz nem közelednek, hanem attól távolodnak épp? Nem kellett messzire menni ilyen emlékekért.

Ünnep a nyílt tengeren

Koncz Ákos nyugalmazott tengerész kapitány 40 évet töltött a világtengereken. Karácsonyai többségét a hajón töltötte.

– Nálunk, tengerészeknél a nyári szabadságra koncentrált mindenki. Amikor feleséggel és vakációzó gyerekekkel lehetett együtt lenni, akár több hétig is. Ennek persze ára volt, mert télen aztán menni kellett, ha karácsony volt, ha nem. Én hosszabb időn át hajóztam a Földközi-tengeren, így nem egy ünnepet töltöttem Velencében, vagy Triesztben. Ez utóbbi helyre egyszer a feleségem is lejöhetett.

Karácsonykor az olaszoknál elmaradhatatlan a kuglóf, ami

bért kértek, így megkönnyebbülésünkre maradhattunk.

A nyílt tengeren is karácsonyoztunk nem egyszer. Ezeket kapitányként nekem kellett ünneppé formálni. Ügyeltem rá, hogy az ünnep előtti utolsó kikötőben, ha lehet, vásároljak valamilyen élő fenyőt, és mindig tartottunk ünnepi vacsorát. Soha nem mulasztottam el, hogy néhány szót az ünnep lényegéről is mondjak. Sőt, a repi keretemből még egy szerény kis ajándéokra is futotta, aminek mindig örültek az emberek. Amíg a MAHART volt a gazdánk, szokásban volt, hogy a budapesti központ rádión felvette a kapcsolatot a nyílt vizeken tartózkodó hajóival, ahonnan szenteste néhány tengerész beszélhetett a családtagjaival. Amúgy nagyon csendesek voltak ezek az ünnepek. Az emberek magukba szálltak, lélekben mindenki otthon járt.

azonban le volt zárva. Sok kalandon keresztül jutottunk vissza Szegedre, ahol a Máltai Szeretetszolgálatra bíztuk az adományokat. Visszatérve

Szamojlov alezredes egy megsárgult fotón

azonban tapasztaltuk, hogy sokkal több az adomány, mint pár nappal azelőtt. Ezt a laktányában is elmeséltem, amit nagy részvétellel hallgató végig Alekszandr Mihajlovics Szamojlov mérnök-alezredes is, a helyi alakulat parancsnoka. Aki ezután kijelentette, ha kell, ő ad egy kocsit. És adott is. Az azóta már elhunyt Molnár Laci bácsi és jómagam kísértük le az adományt Szegedre. Hát, néztek is jó nagyot a máltaiak, amikor beállt hozzájuk az orosz katonai ZIL teherautó... Ennél már csak az emlékezetesebb, amikor mindezért hálából, az akkori tolnai plébános, Lendvai Pista bácsi meghívta vacsorára a szovjet parancsnokot. Sosem felejttem azt az estét, amikor így hármashban ültünk le az ünnepi vacsorához, amit az apát úr saját maga készített. Mindennek akár helye lehetne a tolnai plébánia Historia Domusában is. Hiszem, egy új világ kezdődött el ott. Ennek kapcsán tudtam meg azt is, hogy Szamojlov alezredes hívó ember. Hogy még magyarországi szolgálata előtt gyermekeket keresztelt odahaza, egy pap nélkül maradt vidéken, amihez katonatisztként bizony nem kis bátorság kellett. Egyébként ő volt az utolsó tolnai parancsnok, akivel nem mellesleg bensőséges barátságot kötöttem. Hazatértekor az Urálig kísérttem el.

A legmelengetőbb emlék

Koncz Györgyi M. Julianna szerzetesnővér, a Boldogasszony Iskolanővérek Rendjének tagja csak gyermekkorának karácsonyait

ünnepelte Tolnán. Apácaként a rendi közösség lett a családja, amelynek karácsonyait ott töltötte, ahová épp szolgálata állította.

– A 2007-es év telét Kanadában, az észak-nyugati, Alberta tartományban töltöttem, ami a Sziklás-hegység észak-kanadai része. Ez a Cree indiánok területe, ahol Peace River település mellett három rezervátumuk is van. Itt két nővértársam szolgált, így velük és az indiánokkal ünnepeltem a karácsonyt. Hogy milyen volt? Amilyen a helyenként 2 méteres hóban és a mínusz 30 fokban lehetett. A központi rezervátumban volt a bolt, az iskola és a templom, körülötte úttalan vadon. Érkezésemkor már négy éve nem volt mise a templomocskában, de akkor maga az új püspök, Gerard Pettipas készült jönni, aki az időközben született gyermekeket is ekkor kívánta megkeresztelni. Délután 4-kor kezdődött a karácsonyi mise, igen szerény részvétellel. Még a gitáros „kántor”, Billi is visszazüzent, hogy épp most lóttek egy szarvast, amit haza kell vinni, ezért nem jöhet. De a nővérek nem aggódtak. Az indiánoknak ugyanis más az időfogalmuk, így az, hogy pont 4 órára ott legyenek, nem is volt tőlük elvárható. De jöttek! A mise közepére már tömve volt a templom. Billi távollétében engem ültettek a rozoga harmóniumhoz, bár egyetlen indián karácsonyi éneket sem tudtam, amikről persze kotta sem volt.

Julianna nővér egy indián kisfiúval

De az indiánok lelkesen énekelték a Csendes éjt is, angolul. A végére aztán megjött Billi a gitárjával, és tetőfokára hágott a hangulat. Ekkorra már a fázós püspök is felengedett, látszott rajta, hogy boldog. Örült, hogy hatalmas egyházmegyéje sok fényes katedrális helyett most ezt a mégsem isten háta mögötti helyet választotta. Az indiánok között sok feledhetetlen napot töltöttem még el, ami után elmondhatom, hogy eddigi életem összes karácsonyai közül ez a legmelengetőbb emlék. Még ha mínusz 30 fok is volt... Ká

Koncz Ákos tengerészkapitány

ilyenkor tényleg csodálatosan finom. Santander spanyol (baszk) kikötőjében két karton kiváló spanyol vörösborral várt minket a hajótulajdonos ügynöke. Liverpoolban, bár nem reméltük, de szenteste mégiscsak találtunk egy katolikus templomot. A román matrózokat ez nem hozta lázba, de a lengyel gépüzemvezetővel és egy portugál (zöld-foki) matrózzal őszinte örömmel vettünk részt a misén. Norvégiában a hajótulajdonos azon volt, hogy még szenteste kirakodva, hagyjuk el a kikötőt. De a dokkmunkások négyzeres

A szovjet tiszt a plébánosnál vacsorázott

Rózsa László vezérigazgató huzamosabb ideig volt a helyi szovjet laktánya tolmácsa.

– A Szovjetunióban 70 évig nem volt karácsony, ami a végén már nem csak a naptárból kopott ki, de a tudatból is. Nem csak a határokon túl, de itt, a tolnai laktányában is. Egynek az emléke azonban örökre nyomot hagyott bennem. Ez 1989 karácsonya volt, a romániai forradalom idején. Ekkor nem volt magyar ember e hazában (de még orosz se), aki ne a híradásokon csüngött volna. Az egész országban, így Tolnán is spontán gyűjtések indultak. Mindenki hozzá akart járulni valamivel e sokat szenvedett nép kínjainak enyhítéséhez és küzdelemének sikeréhez. Közvetlenül karácsony előtt már megtelt adománnyal egy szoba a tolnai plébánián. De hogy jusson el ez az érintettekhez? Központilag semmi sem volt megszervezve. Így, mint a plébánián gyakran megfordult ember, az első szállítmányt bevállaltam én, a saját kocsimmal, amin Pfeifenroth János (alias Lompos) társaságában indultunk neki az útnak. A határ

Megújítják a faállományt

Folytatódott a veszélyessé vált fák eltávolítása és újak ültetése a város közterületein. Idén összesen száz darab, kisebb-nagyobb, veszélyes, vagy kiszáradt fát jelöltek ki. (Mözsön, az Újbúcsú téren például mintegy 40 darab elszáradt facsemete található.) A kijelölt fák egy részénél csak az ágak metszésére, visszanyírására kerül sor. Több helyen a korábban kivágott fák tuskómarását végzik el.

A kivágandó nagyobb fák a Selyem óvodánál, a mözsi Arany János utca-Hunyadi utcai parkban, a gimnáziumnál, a mözsi Árpád utcában, a Bajcsy-Zsilinszky utcai textilháznál, a mözsi Alkotmány utcában, a Dunaparti kajakház és a vízszínpad közötti részen, a Stern-telepen és a tolnai Kossuth utcában található. A munkákat az önkormányzati tűzoltóság, az önkormányzat saját dolgozói, illetve vállalkozók végzik. Mindez mintegy 1,4 millió forintba kerül.

A kitermelt faanyag zömét a Thelena Kft. telephelyére szállítják. A felhasználható, nem korhadott anyag a „segélyfa alapba” kerül. A kisebb ágakat, gallyakat ledarálják, a daralékot az Aprajafalva óvoda fűtésére használják fel.

A fakivágásokra a balesetek, illetve az anyagi károk megelőzése miatt van szükség. A kivágott fák helyére jövő tavasszal facsemetéket ültet a város.

Elnökséget választottak

Megválasztotta új elnökségét a Tolnai Önkormányzati Tűzoltóság. Az új alapszabály értelmében az elnök a tűzoltóság székhelye szerinti önkormányzat polgármestere, Appelshoffer Ágnes. Az elnökhelyettes Klein Antal, aki egyben a Tolnai Önkéntes Tűzoltó Egyesület elnöke. Az elnökség tagja még Berta Zoltán alpolgármester. A Tolnai Önkormányzati Tűzoltóság új parancsnoka október elsejétől Paksi Ferenc.

Logisztikai bázis lesz a volt hipermarket

Kinőtték a gyárat, megvették az egykori Tesco épületét

Hamarosan raktározási célra fogja használni az egykori tolnai Tesco épületét az ingatlan új tulajdonosa, a Tolnatext Bt.

A Tesco 2015. február 4-én zárta be a 2010 augusztusában nyílt tolnai hipermarketjét. Az ingatlan hónapokig gazdátlan volt, majd egy tolnai vállalkozás vásárolta meg, de az épület továbbra is üresen állt. Ez azonban már nem sokáig marad így, mivel az ingatlan a tolnai vállalkozástól nemrégiben megvette a város egyik legnagyobb cége, az elsősorban műszaki üvegszövet gyártással foglalkozó Tolnatext Bt.

A cég ügyvezetője, Horváth Róbert érdeklődésünkre elmondta: az elmúlt években folyamatosan fejlesztéseket végrehajtó társaságuk már több, mint két éve helyproblémával küzd, úgymond kinőtték a gyárat. Amelynek környékén nincs lehetőség a bővítésre, és „házon belül” is alig van már szabad terület. Keresték a megoldási lehetőségeket, így jött képbe a bezárt Tesco, amelynek megvásárlására tavaly még nem volt meg a lehetőségük. Nemrég azonban megtörtént az adásvétel, a Tolnatext november első hetében birtokba vette az ingatlant.

A szakember tájékoztatott arról is, hogy az egykori hipermarket épületét raktározási célra fogják használni. Pontosabban: a teljes készáru készletet a jelenlegi hét-nyolc épület helyett egyetlen helyen fogják tárolni, vevőiket onnan szolgálják ki. Ezáltal hatékonyabb és áttekinthetőbb lesz ez a tevékenység, a felszabaduló épületek, helyiségek pedig bizonyos munkafolyamatok optimalizálását,

Horváth Róbert a volt Tesco épülete előtt, ami hamarosan újra a helyi gazdaság fejlődését szolgálja

további jövőbeni fejlesztések megvalósítását teszik lehetővé.

A volt Tesco adottságai egyébként az ügyvezető szerint szinte tökéletesen megfelelnek a Tolnatext céljainak. Az épület igen korszerű, üzemeltetése gazdaságos, a bő 7 ezer négyzetméter alapterületű csarnokban csak kisebb átalakításokat kell végrehajtani, illetve értelemszerűen be kell keríteni az ingatlant. A tervek szerint a költözés januárban indul és március végén zárulhat le.

Horváth Róbert hozzátette: az épület mellett a mintegy 23 ezer négyzetméternyi, jelenleg üresen álló zöldterület és parkoló az elkövetkező 15-20 évben biztosítani tudja a további fejlesztéseik területi igényét. Mindez pedig pozitív üzenet a Tolnatext munkavállalói és a város felé is: a cég német tulajdonosai hosszú távra terveznek a tolnai üzemmellel.

Jelentős beruházás a cég életében

A Tolnatext Bt. ezt megelőző nagyobb fejlesztése egy ötszáz négyzetméteres csarnok építése volt, két évvel ezelőtt. Az egykori Tesco épületének megvásárlása jelentős beruházás a Tolnatext Bt. történetében. A több százmillió forint fejlesztésnek járulékos haszna is lesz, mivel a városi közlekedés szempontjából ugyancsak kedvezőbb helyzetet teremt. Az árut természetesen továbbra is el kell szállítani a gyárból, de ezt ütemezetten, időben elosztva lehet majd megtenni. Így az üzem környékén, a város központi részében tapasztalható, olykor jelentős kamionforgalom és a zajterhelés némileg csökkenni fog.

Mézes reggelik a Szent Mórban és a Selyem óvodában

Mézes reggelit ehettek a gyerekek november 18-án a Szent Mór katolikus iskolában és a Selyem óvodában, csatlakozva egy európai programhoz.

Magyarországon 2014-ben indult a szlovén kezdeményezésű Európai Mézes Reggeli program. A kezdeményezés célja a gyerekek körében a méz, a helyben termelt élelmiszerek népszerűsítése, figyelemfelhívás az egészséges táplálkozás, a reggelizés fontosságára, hiszen a rossz étkezési szokások gyakran már gyerekkorban kialakulnak.

Az óvodások is ízeltőt kaptak a mézből

Idén országsszerte november 18-án zajlottak a mézes reggelik. A Szent Mór katolikus iskola tavaly csatlakozott a programhoz, és ezúttal is részt vett benne. Az eseményt az országos méhészeti egyesület gemenci szervezete támogatta, Koller Zoltán tolnai méhész bevonásával. A program során a szóbeli ismeretterjesztő tájé-

koztató mellett vajás-mézes kenyeret reggelizhettek a gyerekek, majd négyféle mézet (hárs, virág, akác, repce) ízlelhettek meg. Búcsúzóul még mézeskalácsot is kóstolhattak, emlékül pedig egy, a méhek életéről szóló kifestőt kaptak.

Idén a Selyem óvoda is csatlakozott az akcióhoz. Elbeszélgettek a méhekről, a mézről a kicsikkel, akik egy „mézes naplót” is kaptak. Az óvodába az egyik gyermek édesanyja, Buchmüller Beáta hozott háromféle mézet, valamint virágorgranulátumot, amit az ovisok megkóstolhattak.

TESTÜLETI ÜLÉS

Jövő év januárjától az általános iskolák működtetése is átkerül az önkormányzattól az államhoz. A képviselő-testület elfogadta az ezzel kapcsolatos megállapodást. Ennek alapján a város átadja a Szekszárdi Tankerületi Központnak működtetésre a Bartók utcai, az Eötvös utcai, a Kossuth utcai, a Szent Imre utcai, a Festetich utcai és a mözsi Iskola utcai iskolaépületeket és azok felszerelését. Az iskolaépületek működtetését végző foglalkoztatottak – 8 takarító és 2 karbantartó – munkáltatója is a Szekszárdi Tankerületi Központ lesz január elsejétől. Az iskolák működtetéséhez szükséges vagyon az önkormányzat tulajdona marad, de arra a város ingyenes vagyonkezelői jogot biztosít a tankerületi központnak. Appelszoffer Ágnes polgármester azt mondta: közös cél, hogy a tolnai diákok és pedagógusok minél jobb körülmények között dolgozhassanak, az iskolák továbbra is fontosak a városnak, változatlanul számíthatnak az önkormányzatra.

Tudomásul vette a testület a Tolna Városi Értéktár Bizottság működéséről szóló tájékoztatót. A bizottság 2016-ban egy alkalommal ülésezett, ahol döntött „A Pamuttextilművek Tolnai Gyárának története” című anyag a települési értéktárba történő felvételéről, valamint a megyei értéktárba történő felterjesztéséről.

Igen terjedelmes beszámoló készült a polgármesteri hivatal – az igazgatási, az építési- és városfenntartási, a pénzügyi és a titkársági osztály – elmúlt évi munkájáról, amit a képviselők vita nélkül elfogadtak.

Törvényességi felhívással élt a megyei kormányhivatal a háziorvosi körzetek meghatározásáról szóló tolnai önkormányzati rendelettel kapcsolatban. Ez alapján új rendeletet alkottak, amelyben a háziorvosi, házi gyermekorvosi és a fogorvosi körzetek mellett a háziorvosi, a házi gyermekorvosi és a fogorvosi ügyeleti ellátás, a védőnői ellátás és az iskolaegészségügyi ellátás körzeteit is megállapították.

Új asszisztens állt munkába a II. számú háziorvosi körzetben november végétől, Balogné Ezer Ildikó személyében. Emiatt módosították a dr. Handl Mária háziorvossal korábban megkötött feladat-ellátási szerződést.

December 1-jétől emelkedett a helyettesítő háziorvosi szolgálat ellátásának – az önkormányzat részére utalt – finanszírozási összege, havi

Sikeres Kossuth utcai pályázat

Nyert a pályázat, jövőre megújulhat a Kossuth utca Tolnán – jelentette be Appelszoffer Ágnes polgármester a november 24-i testületi ülésen.

570 ezer forintról 600 ezer forintra. A növekményt a háziorvosi praxisban dolgozó szakemberrel jövedelmének emelésére kell fordítani. Ennek megfelelően módosították a helyettesítő háziorvosi szolgálat ellátására kötött szerződést.

Jövő év január végén lejár a város által dr. Schaffler Zsuzsannával megkötött foglalkozás-egészségügyi

szerződés. A testület úgy döntött, hogy 5 évre szóló szerződést kíván kötni a feladat ellátására. Felkérték a gazdasági bizottságot, hogy meghívásos eljárás során tegyen javaslatot a jövőbeni szolgáltató kiválasztására.

A diagnosztikai célból levett vérminták a szekszárdi laborba történő szállítására kötött szerződés is lejár 2017. január 31-én. Erre a fel-

adatra szintén 5 éves szerződést kíván kötni az önkormányzat. Az új szolgáltatót ugyancsak meghívásos eljárás során fogják kiválasztani.

Együttműködési megállapodást fogadott el a testület Tolna, Fadd, Bogyszló és Fácánkert között, a központi háziorvosi ügyeleti feladatokat 5 évre szóló ellátására kiírandó közbeszerzési eljárás sikeres lebonyolítása érdekében.

Négy újabb kérelem érkezett szennyvízcsatorna közműfejlesztés hozzájárulási díjának megállapítása érdekében. Egy Újrétisor utcai és egy Víztorony utcai ingatlanlál kiépített a gerincvezetékre való csatlakozás, ezért a jogszabály szerint ezen esetekben 120 ezer forint közműfejlesztési hozzájárulást kell fizetni. Egy Bajcsy-Zsilinszky utcai és egy Zrínyi utcai ingatlan esetében a rácsatlakozást még ki kell építeni. Előbbi ingatlanlál ez bruttó 260 ezer forintba kerül, utóbbinál pedig 198 ezer forintba. Ezeket az összegeket kell befizetni közműfejlesztési hozzájárulásként.

RENDKÍVÜLI TESTÜLETI ÜLÉS

Többe kerül az uszoda

A december 5-i rendkívüli testületi ülésen módosították azt a szerződést, amelyet a tanuszoda beruházás – az önkormányzatot terhelő – feladatai elvégzésére kötöttek a Thelena Kft-vel. A jelentős részben állami beruházásban készülő tanuszoda kivitelezése során derült ki, hogy szükség van még egy kiegészítő gépészeti elemre, nevezetesen egy kb. 40 köbméteres vasbeton aknára és a hozzá tartozó technológiai berendezésekre, amelyet az önkormányzatnak kell finanszíroznia. A kiegészítő elem bruttó 9,2 millió forintba kerül. Ennek megfelelően módosították a Thelena Kft-vel kötött szerződést, amelynek értéke – egyben a város pénzbeli hozzájárulása a beruházáshoz – a korábbi bruttó 46,8 millió forintról 56 millió forintra emelkedett.

Az önkormányzat benyújtja pályázatát a Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programjában való részvétellel – döntöttek a képviselők. A testület támogatja, hogy egy nyolcadikos tolnai diák a város képviselőletében részt vegyen az államilag támogatott programban. A város külön önkormányzati támogatást nem tud biztosítani a tanuló számára.

KÖZMEGHALLGATÁS

Lakossági oldalról egy résztvevője volt a novemberi testületi ülés után lezajlott közmeghallgatásnak. Hegedűs Erik azt kérdezte, hogy van-e lehetőség a nagy zajjal járó, a nyugodt pihenést zavaró tevékenységek (pl. motoros fűrés, sarokcsiszoló, fűnyíró használata) időbeni szabályozására. Appelszoffer Ágnes polgármester azt mondta, hogy nem egyszerű egy ilyen jellegű problémát rendezni, hiszen jogos igény a zajmentes, nyugodt lakókörnyezet, ugyanakkor tény, hogy valamikor el kell végezni a ház körüli zajos munkákat is. Emellett nagyon eltérő lehet, hogy kinek mikor van ideje ezeket elvégezni, illetve, hogy kit mely napszakban zavarnak leginkább az ilyen tevékenységek. Nehéz tehát igazságot tenni. A polgármester mindenestre megígérte, hogy a közösségi együttélés szabályairól szóló, készülő rendeletben megvizsgálják, lehet-e valamilyen módon szabályozni ezt a kérdést is.

Dr. Nemes Margit aljegyző azt mondta, hogy az ilyen jellegű

tevékenységek kapcsán birtokvédelmi eljárást lehet kezdeményezni, amiért azonban 3 ezer forintot kell fizetnie a kezdeményezőnek. Emellett van lehetőség csendháborítás miatt feljelentést tenni a járási hivatalnál, de a csendháborítás fogalma meglehetősen tágan értelmezhető, nincs meghatározva a hangerő és az időintervallum sem, igazán objektíven nehezen dönthető el, mi számít csendháborításnak és mi nem.

Hegedűs Erik felhívta a figyelmet a Bartók Béla utca padka- és csapadékvíz elvezetési problémáira is. A polgármester azt mondta, több utcában is tervez a város padkarendezést, szándékaik szerint jövőre a teljes Bartók Béla utcában orvosolják a problémát.

A közmeghallgatás idei egyetlen hozzászólója úgy vélte, hogy a város internetes honlapját rendezettebbé, áttekinthetőbbé kellene tenni. Mint elhangzott, ebben egyelőre nem várható változás, tekintve, hogy a közel múltban készült el a város megújult, jelenlegi honlapja.

A képviselő-testület tagjai ezúton kívánnak minden tolnai és mözsi családnak boldog karácsonyt és eredményekben gazdag új évet.

Sikeres volt a tolnai Kossuth utca felújítására a Magyar Közút Zrt-vel, illetve a bonyhádi és a bogyszlói önkormányzattal konzorciumban benyújtott pályázat. Az irányító hatóság a tolnai önkormányzatnak 21,75 millió forint támogatást ítelt meg a Kossuth utca járdafelújítására. A beruházás önerőt nem igényel. A képviselő-testület elfogadta a projekt megvalósítására kötött konzorciumi együttműködési megállapodást.

A Tolnai Önkormányzati Tűzoltóság Parancsnoka, Paksi Ferenc azzal a kéréssel fordult a testülethez, hogy az önkormányzat további 1 millió forinttal támogassa a tűzoltóság működését, mivel a 2016. évi támogatási keret nem fedezi a működési kiadásait. (A város idén 4 millió forinttal támogatta a tűzoltóságot.) A testület úgy döntött, hogy biztosítja a további egymillió forintot

Egy batyuval űzték el őket hazájukból

A mözsi svábok kitelepítésének hetvenéves évfordulójára emlékeztek

Mai napig mély fájdalom él a magyarországi németységben 70 évvel ezelőtti kiűzetésük miatt. A családok emlékeztetése mélyen belevésődött az az embertelen bánásmód, amellyel megfosztották őseiket nemcsak hazájuktól, de javaiktól is. Egy batyuval szállhattak fel a vonatra. Erre a szívszorító eseményre emlékeztek Mözsről a kitelepítési emlékműnél koszorúzással, majd a Mözsi Művelődési Házban november 26-án.

Nyitányként a mözsi emlékparkban az 1993-ban felavatott kitelepítési emlékművet koszorúzták meg a tolnai német önkormányzat, a mözsi német klub és a tolnai német baráti kör képviselői.

Ezután a művelődési házban a Mözsi Német Nemzetiségi Klub kórusa három dalt énekelt szülőföldről és hazáról, majd Koncz Jánosné, Tolna Város Német Nemzetiségi Önkormányzatának elnökhelyettese Koleszár Ferencné, a mözsi német klub vezetője nevében elmondott szívhez szóló köszöntőjéből megtudhattuk, hogy Mözsről három alkalommal telepítettek ki német családokat: 1946. november 29-én 385, 1947. szeptember

1-jén 234, 1948. február 24-én pedig az addig elbújt 63 fővel indult el a marhavagon az ismeretlenbe. Javaikat elkobozták, csupán egy-egy 40 kilós batyut vihettek magukkal. Kevesen mentesültek a „kitelepítéstől”, pl. a betegek, de az ő tulajdonukat is kisajátították, és

Jánosné úgy fogalmazott: nem feledhetjük el ezeket a szívfájdító eseményeket, gyermekeinknek is tovább kell adnunk ezek emlékét. A magyarországi németiség szenvedései emlékeztessenek arra, hogy az embernek joga van ott élni, ahova született és őrizni kultúráját.

A kitelepítési emlékmű megkoszorúzásával kezdődött a megemlékezés

megtöltötték, hogy németül beszéljenek, őrizzék kultúrájukat. Egész életükben viselniük kellett a bélyegyet olyan bűnökért, amelyeket egyáltalán nem követtek el. Koncz

Krémer György, a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata szekszárdi regionális irodavezetője a tényeket alaposan ismertető, Die Vertreibung-Elűzetés A magyaror-

szági németek kitelepítésének jogi alapjai és előzményei című előadásában igyekezett választ találni arra a kérdésre, hogy mi készíthette a magyar államot ilyen embertelen intézkedések meghozatalára. Amellett, hogy a II. világháború miatt minden németet, így a Magyarországon élőket is, kollektíven bűnösnek tekintették, egyre inkább elharapózott Európában az a nézet, miszerint a nemzeteknek egy tömbben kell élniük. Ezért a magyar állam lelkiismeret-furdalás nélkül vetette ki a nemzettestből a „bűnös” németeket. Erre azért is szükség volt, mert közben Edvard Beneš a felvidéki magyarok áttelepítését, elűzését szorgalmazta, Erdélyből pedig bukovinai székelek érkeztek. Közben 135 000 német nemzetiségű magyart űzték el szülőföldjéről. Ma mégis büszkén emlékezünk több német származású magyarra: Puskás (Purczeld) Ferenc, Márai (Grosschmid) Sándor, Gárdonyi (Ziegler) Géza, Dreher, Gundel, Jászai (Kripl) Mari, Bajor (Beyer) Gizzi, Steindl Imre.

A megemlékezés zárásaként Laszlovszky Imre, a Kitelepítés Mözsről 1946-1948 című könyv szerzője beszélt kötetéről, az elvégzett kutatómunkáról. **K.E.**

Van még érdek nélküli segítség

– Létezik még érdek nélküli segítség: a véradók nem várnak hálát, csak azt szeretnék érezni, hogy jól tettek – mondta dr. Erdősi József, a tolnai Vöröskereszt alapszervezet elnöke a tolnai civil házban rendezett ünnepségen, amelyen sokszoros véradókat köszöntöttek december 5-én.

Az elnök a donorokon kívül köszönetet mondott a véradást szervező vöröskeresztes aktivistáknak és a véradást támogató cégeknek is.

A rendezvényen dr. Barna Györgyi, a tolnai Vöröskereszt titkárának köszöntője után a tolnai

zeneiskola két növendéke és igazgatója, Fricz Józsefné, illetve a Széchenyi iskola diákjai adtak kedves műsort, majd a jubiláló donoroknak adtak át emléklapot, ajándékot. A rendezvény végén pedig meg is vendégelték őket.

Harmincszoros véradásért Fleig Györgyi, Fodor Zoltán, Kappel Lászlóné, Szücs Sándor, Tunczinger Rudolf és Wittinger Erika részesült elismerésben. Negyvenszeres véradó Pintér Csaba, ötvenszeres Ódor János, Furray Jánosné, Föglein József, Szabó Tibor. Hatvenszeres donor Sebestyén Máttyás, hetvenszeres Gát Attila, Széles András, nyolcvanszeres Tarpataki László és Steinbach Zsolt, kilencvenszeres Straubinger Tibor. A csúcstartó, Keller Márton pedig nem kevesebb, mint 127-szer adott már vért.

A legközelebbi tolnai véradás 2017. január 12-én 10.00-14.30-ig lesz a MAG-Házban.

Márton-hét a Selyem óvodában

A Márton napot a 90-es évektől ünnepeljük, s ma már szinte minden óvoda és iskola megemlékezik Szent Mártonról és a hozzá fűződő legendákról.

Az ünnephez kapcsolódó lámpás felvonulások évről évre több érdeklődőt vonzanak. Így van ez a Selyem óvodában is, ahol a néphagyományőrző pedagógiai program szerves részét képezi e jeles nap.

A november 11-t megelőző hét nevelési hét előkészítette a lámpás felvonulás napját. A foglalkozásokon ludas verseket, mondókákat, dalokat sajátíthattak el a gyerekek, megismerhették a Márton-legendákat. A ludak közé elbújt Márton, vagy a koldussal megosztott kabát története minden évben sikert arat a gyerekek körében, erkölcsi tanulságai pedig jól alkalmazhatóak a mindennapi nevelésben. Az ünnepkör kapcsán készítettünk lámpásokat a felvonuláshoz, és a szekszárdi Német Színház egyik művészeinek előadásában a gyerekek megismerhették az aranylúd történetét. Nagy sikert aratott az általunk szer-

vezett kirándulás is Ófaluba. A helyi óvoda jó vendéglátóként segített megszervezni délelőtti tevékenységeinket. A tájház megtekintése mellett sikerült bepillantást nyernünk egy székfőnök munkájába, valamint meglátogattunk egy 90 éves, még aktív faesztergályos bácsit. Tóni bácsi szívesen bemutatta a gyerekeknek az esztergagép működését, és mesélt a munkájáról.

A felvonulás napjára óvodánkban minden csoport az őszhöz kapcsolódó énekes-versek összeállításával készült – magyar és német nyelven. A hangulatos műsor után kaláccsal, libazsíros kenyérral és meleg teával kedveskedtünk a gyerekeknek, a szülők pedig forralt bort kortyolghattak. Mindezek után került sor a várva várt lámpás felvonulásra, mely mindenki számára bensőséges és vidám hangulatú volt. Az óvodába visszaérkezve az óvónők közös, német nyelvű lámpaoltó kánonja zárta a rendezvényt.

Programjainkat Tolna Város Német Nemzetiségi Önkormányzata támogatta, amelyért ezúton is köszönetet mondunk. **Illés Adrienne**

A díjazott véradók egy csoportja az ünnepségen

Aki a rácsok mögé viszi a karácsonyt

MESTERFOKON

– Takács Péter Márianosztrán börtönlelkész

Péter nem hétköznapi hivatást választott. Börtönlelkész. Egy olyan helyen, ahol a fogvatartottság átlagos ideje hét év. Am ahol ő már nyolc évet töltött el, s amit – mint vall róla – csak magas lángon izzva, teljes emberként, mesterfokon lehet csinálni. Vagy sehogy.

– *Hogy lesz valakiből börtönlelkész? – tettem fel a kérdést a Márianosztrán szolgáló Takács Péternek, aki a tolnai Vörösmarty utcából indult el nem mindennapi pályája felé.*

– Kisgyermek korom óta pap szerettem volna lenni. Az érettségi után felvételt nyertem a pécsi szemináriumba, ahol négy évet töltöttem el. Megismerve a papi élet terheit is, végül úgy döntöttem, hogy nem kérem a felszentelésemet, így civilként fejeztem be a főiskolát. Az életemet azonban nem tudtam másként elképzelni, mint Isten szolgájaként. Egy évig Kaposvárott voltam hitoktató. Ekkorra megnősültem, és itt született meg első gyermekünk is. Innen hívott el az akkor odakerülő plébános Márianosztrára, a börtönbe, főállású börtönlelkésznek.

– *A lelkész szó papot sejtet. Takács Péter nem az. Am, hogy a laikus olvasók is megértsék, közelítsük meg a kérdést a feladatai felől.*

– A börtönlelkész a jogi szóhasználatban minden olyan lelképásztor, aki hivatalos szolgálatot lát el a bv. intézetekben. A lelkigondozás része a szentségi szolgálat is, ezt itt a helyi pálos közösség papjai látják el. Minden vasárnap mutatnak be szentmisét és rendszeresen gyóntatnak bent. Az én feladatom a nem papi feladatok ellátása. Én minden nap köztük vagyok, a bánataikban és az örömeikben is. A fogvatartottak hozzám fordulhatnak lelki gondjaikkal és családi problémáikkal, vagy ha közeli hozzátartozójuk halálát kell feldolgozniuk. Felekezettől függetlenül mindenkinek rendelkezésére állok. Ezen kívül rendszeresen tartok felnőtt hittant és bibliaórárt is a börtönben, amivel elsősorban a Szentírás és az egyház tanítása által helyes önismeretre és istenismeretre kívánom vezetni őket. Fontos, hogy belássák tetteik súlyát, amin túllépve ráébredjenek, hogy Jézus értük is meghalt, és találkozzanak az Atya irgalmával. Én szervezem az ünne-

peiket is. A börtönben bizony egészen más a húsvét és a karácsony, mint odakint.

– *Milyen lehetőségek adóttak ehhez?*

– A büntetés-végrehajtás igyekszik minden tőle telhetőt megadni, de az otthon meghittségét és melegét nem tudja pótolni. Ahogy itthon természetesen, hogy mindenszentekkor kimegyünk gyertyát gyújtani a temetőbe, úgy eszünkbe se jut, hogy bent a zárkában még a teamécse használata is szigorúan tiltva van. Ugyanakkor van kápolnája a börtönnek, ahol ez alkalomból, elcsendesedve mindenki gyűjthet egy gyertyát szerettei emlékére. Mindezt megszervezni és persze arra ügyelni, hogy a gyertyákat ne lopják el, szintén az én dolgom.

– *Kikből áll ez a közösség?*

– Főleg „nehéz fiúkból”, akik átlagban 7 évet töltenek itt el. Gyilkosság, rablás, nemi erőszak a leggyakoribb esetek köztük. Itt Márianosztrán több mint 700 elítélt tartanak fogva.

– *Nem nehéz e közegben a szertetéről beszélni?*

– A súlyos bűnök mögött is meglátható az ember. A többség talán

Takács Péter vetni ment a börtönbe, nem aratni

foglalkozások szervezésére ritkábban nyílik alkalmunk. Az ilyeneket többnyire civil szervezetek lennének képesek idehozni, azok azonban elkerülik ezt a börtönt. Bár Budapest csak 70 kilométerre van, ez a távolság sajnos elég ahhoz, hogy az önkénteseket elriassa. Épp ezért nálunk, a reintegrációs tisztek mellett a lelkészre hárul a feladat, hogy a kulturális életet is szervezze.

– *Konkrétabban?*

Ez alkalommal szerveztem el szoktunk látogatni a közeli Ipolytölgyesre, ahol értelmileg sérült fiatalokat gondoznak egy otthonban. Megható látni az elítéltek arcát, amikor először pillantják meg ezeket a látszólag szerencsétlen, elesett embereket, de még inkább, amikor ezek a csupa szív fiúk és lányok minden fenntartás és előítélet nélkül megölelik őket a koncert után, hogy így mondjanak köszönetet. Sokuknak ez hozza el a karácsonyt. Emellett van színjátékos szakkörünk is, ahol most épp betlehemi pástorjátékot tanulunk, amelynek az alkalmaira nagyon lelkesen készülnek. Még a táncot is bevállalják a leendő közönség előtt.

– *Van-e sikerélmény, pozitív visszajelzés?*

– A börtönlelkészesség nem olyan szakma, ahol az ember sikerélményeket remélhet. Mi akkor végzük jól a munkánkat, ha nem történik semmi. Semmi rossz. És az az eredmény, ha valakivel a szabaddalusa után soha többé nem találkozunk. Örömeink apró fellelegzések egy sokszor szélmalomharcnak látszó küzdelem kellős közepén. Én vetni és nem aratni jöttem ide, a maggal pedig, amit kaptam nem bánhatok szűkkeblűen, hiszen a zsákban semmi haszna sincs.

– *Mikor látunk legközelebb Tolnán, itthoni családod körében?*

– Karácsonyig semmiképp, az ünnepek alatt pedig éppen hogy nem. Ezt bent fogom tölteni, úgy, hogy azért a felségemnek és a négy gyermekemnek is jusson kicsi belőlem.

Ká

Jól döntött, hogy ezt választotta

Fotó: Orsós Katalin

Oberländer Sándorné, a tolnai gimnázium tanára:

– *Takács Pétert hat éven át tanítottam, az akkori Sztárai hatéves tagozatán. Én voltam a matematika-fizika szakos tanára. Péter kiváló matekos volt, de másban is jó tanuló. Érettségije évében az itteni legmagasabb kitüntetéssel, Sztárai-díjjal búcsúzott az iskolától. Nem csak szorgalmas és okos, hanem már iskolásként is vonzó egyéniségű, jó modorú, kedves, szeretnivaló fiú volt. A gimnázium utolsó éveiben ismerette vált, hogy papnak készül. Ettől – most már bevallhatom – egy kicsit féltettem akkor.*

– *És most sem bánom, hogy csak „majdnem”, hogy „másképp” lett az. Adottságait és egyéniségét ismerve nem az irány volt rossz, de úgy hiszem, neki éppúgy szüksége van élő közösségre, mint annak órá. Nagyon jól döntött, hogy ezt választotta. Büszke vagyok rá, hogy a tanítványom volt.*

tényleg „simlis”, de van köztük sok jóra való, megtévedt is. A legtöbbjük olyan családból jön, ahol nem kaptak megfelelő mintát, ebből fakadóan az erkölcsi tudatuk is fejletlen. Nagyon sokan iskolázatlanok, de akad diplomás is köztük. A börtön mára nem elsősorban büntetni akar, hanem visszavezetni a társadalomba, a családba. Ehhez sok segítséget nyújtanak itt, azzal együtt, hogy sajnos a személyiséget fejlesztő, kreatívabb

– Évek óta vezetek egy keresztyén könnyűzenei együttest az intézetben. Velük nem csak a helyi kápolnában szerepelünk, hanem rendszeresen szolgálunk a márianosztrai bazilikában, de léptünk már fel a Nagymarosi Ifjúsági Találkozásra is.

– *Hogy sikerül megünnepelni idebent a karácsonyt?*

– A börtönben az ünnepek a legnehezebbek. Legtöbbjüknek ekkor hiányzik legjobban a család.

Humorzsák a magyar nyelv napján

Hat bohózat a Balassagyarmati Színjátszó Kör előadásában

Vidámsággal ünnepelhetett a közönség a magyar nyelv napját a Balassagyarmati Színjátszó Kör Humorzsák című műsorával november 13-án, a Tolnai Kulturális Központ színpadán.

2011-ben nyilvánították november 13-át a magyar nyelv napjává, mivel 1844-ben ezen a napon vált hivatalossá az országban a magyar nyelv. Ez az ünnep felhívja a figyelmet nyelvünk közösség-összetartó erejére. Ami meg is valósult a tolnai programon, hiszen a közönség együtt élt az előadással.

Nyelvünk rengeteg humort rejt. Ezt használták ki a múlt század elejének klasszikus kabarészerzői, Rejtő Jenő, Nóti Károly, vagy Karinthy Frigyes éppúgy, mint a század második felének alkotói. A humor eszközeinek széles tárházával találkozhattunk a Humorzsák bohózataiban.

Az egyikből kiderül, hogy már a névhasználat sem egyszerű, főleg, ha a néni, akinek alá kellene írnia az adóbevallását, kétszer volt férjnél, de csak az egyik volt a hites ura, a másiktól özvegy. A nevek még sok esetben a humor forrásai: pl. Rejtő Jenő bohózatában már az is jókedvre derít, ha meghalljuk, hogy a hentest Pacal Menyhértnek hívják, vagy a postáskisasszonyt Rityegő Hildegárdnak.

Ugyanaz a szó jelenthet egészen mást az egyik és a másik félnek. Kovács Ibolyának egy hosszú, pozitív rúdra lenne szüksége a negatív hengeréhez, hogy indukciós áramot generáljon, míg Jácint úr mindössze feleséget keres.

Szórakoztatón, kitűnő színészi játékkal adta elő a hat bohózatot a balassagyarmati Mikszáth Kálmán Művelődési Központban 10 éve működő amatőr színtársulat 16 tagja közül nyolc. Tolnán mutatták be először ezt a kabaré-összeállítást – mint vezetőjük és rendezőjük Hegedűsné Jusztin Gizella elmondta. Hozzátette, hogy nemcsak a közönség szereti jobban a vidám összeállításokat, de a társulat is szívesebben játszik kabaréjeleneteket, mint mélylélektani drámát. *K.E.*

Oscar-díjas rendező Tolnán

Ötven éves a Szigorúan ellenőrzött vonatok

Az Oscar-díjas Jiří Menzellel találkozhattak az érdeklődők október 27-én a MAG-Házban.

A cseh művészt abból az alkalmából hívták meg Kindl Gábor, hogy 50 éve került a mozikba Menzel Szigorúan ellenőrzött vonatok című filmje, amely megkapta az amerikai filmakadémia rangos elismerését 1967-ben.

A ma már a filmtörténet klasszikusai között számon tartott műrendezője végtelen szerényen nyilatkozva csupán a szerencsésének tulajdonítja, hogy megkapta ezt a sok filmes által vágyott „szobrocskát”. A Kindl Gábor által vezetett, és Szabó G. László által tolmácsolat beszélgetés során többször hangsúlyozta Bohumil Hrabal jelentőségét. Az akkor még kevésbé ismert Hrabal egyik írására egy irodalmi lapban talált rá. Megszerette, ugyanígy a kollégái is. Egy szkeccs filmet készítettek a novelláiból Gyöngyök a mélyben címmel, mindenki a saját kisfilmjét, Menzel a Baltazár tanár úr halálát.

Hrabal írta a Szigorúan ellenőrzött vonatok forgatókönyvét is Menzellel együtt. A film főszereplője, Václav Neckář énekes volt, egy esetlen figura. Szerepeltek a filmben profi színészek is, például az állomásfőnök.

Mire leforgatták ezt a vígjátékot, bevonultak a szovjetek Csehszlovákiába. Korábban, amikor a filmgyár vezetőjével egyezkedett a Szigorúan ellenőrzött vonatok elkészítéséről, azt mondta az igazgató: „olyan keveset tud érte fizetni, hogy az fájni fog”. Menzel azt kérte tőle, teremtsen meg a lehetőségét, hogy nyugatra mehessen. Az igazgató elintézte, így Menzel 3 hónapot Franciaországban tölthetett ösztöndíjjal.

A tolnai közönségtalálkozó lejátsszották azt az ismert jelenetet, amikor a masinista a vasutas kisasszony hátsójára pecsétel. Menzel elmondta, hogy akkoriban a meztelenséget nem szabadott megmutatni. Elrendelték, hogy ezt a részt ki kell vágni a filmből. Ő nem szeretne volna ezt megtenni, ezért azokra bízta, hogy döntsenek erről, akiknek a filmet készítette: a munkásokra, a vasutasokra. Végül benne maradt a filmben ez a jelenet.

A cseh film fogalom lett a 60-as évek második felére. Kollégái, Miloš Forman és Jan Němec másfajta filmeket készítettek. (Utóbbival kapcsolatban mondta Menzel: bár bnemrég meghalt, még sokáig itt marad velünk. A Menzel filmeket el fogják felejteni, de Némeceket nem.)

Egyiküknek sem voltak nyugati kapcsolatai, de egy producer, Carlo Ponti olcsón megvette és drágán eladta az európai filmeket Amerikában. Így a Szigorúan ellenőrzött vonatok is kijutott oda. Megszerették, beválogatták a jelöltek közé, és a filmakadémia által kiválogatott öt legjobb külföldi film közül Menzel mozija kapta meg az Oscar-díjat. Bízatták, hogy legyen ren-

Menzelnek, mint mondta, nincs „vallásos” viszonya ezzel a szoborral. Miután megkapta, először letette a lába elé a földre. Amikor viszont látta, hogy Faye Dunaway zokogott, mert nem kapta meg az Oscart, felvette az ölébe. Hitchcock is gratulált neki a díjhoz.

Menzel elmondta, minden munkájára felkérték, mostanában viszont nem kapott jó forgatóköny-

Jiří Menzel (ül) és Szabó G. László

vet. Véleménye szerint ez nem neki, hanem a nézőknek sajnálatos.

Volt idő, amikor Menzel – mint mondta – „túlzabálta magát” kulturális élményekből, de ma már csak azt nézi meg, illetve olvassa el, amit akar. Egy ember kedvéért hajlandó moziba menni, ő Woody Allen.

Menzelnek szerencsés gyermekora volt. Felőttként színházban szeretett volna dolgozni, de nem tartották tehetségesnek. Otakar Vávra vette fel a prágai művészeti főiskola filmművészeti szakára. Ő ismerte fel a talentumát. De a világhírű filmrendező szerint színházban jobb dolgozni. *Kovács Etelka*

Menzel sokkal jobban örült annak, hogy kijutott nyugatra, minthogy Oscar-díjat kapott. A díjátadón ott ült az öt jelölt egymás mellett. Ha azt mondta Amerikában, hogy Csehszlovákiából jött, mindjárt megkérdezték: Hogy van Tito? Csehszlovákia, vagy Jugoszlávia mindegy volt nekik. Így eshetett meg, hogy először azt jelentették be: a jugoszláv rendező nyerte az Oscart. Az már felállt, amikor kihírdették: a Szigorúan ellenőrzött vonatok kapja a Filmakadémia díját.

Az első CSOK-os lakás Tolnán

Nem könnyű „menet”, de meg lehet oldani

Novemberben költöztek be az első tolnai „CSOK-os” lakásba az új tulajdonosok. Tapasztalatairól a három gyermekes család feje, Sebestyén Szabolcs számolt be.

Idén februárban lépett hatályba az új lakások építéséhez, vásárlásához kapcsolódó lakáscélú támogatásról szóló kormányrendelet, vagy ahogy a köznyelvben ismerik, a CSOK. Ebben a támogatási konstrukcióban a különlegesség a 3 vagy több gyermeket nevelőknek juttatott állami támogatás kiemelkedő mértéke. Új ingatlan esetén a vissza nem térítendő támogatás egy gyermeknél 600 ezer forint, kettőnél 2,6 millió forint, 3, vagy több gyermek esetén pedig 10 millió forint, amihez maximum 10 millió forintos államilag támogatott, kedvezményes kamatozású hitel is kapcsolódhat.

Sebestyén Szabolcsék 2008 óta élnek Tolnán. A rendelet hatálybalépése előtt az akkori házuk felújítását fontolgatták, az új jogszabály megjelenése után viszont új lakás megvásárlásának lehetőségeit kezdték kutatni. Idén márciusban bankról bankra járva világossá vált számukra, hogy ez nem lesz könnyű „menet”. A hitelintézetek eltérően értelmezték

A Sebestyén család, Tavasz utcai új otthonuk előtt

az előírásokat, nem rendelkeztek saját normáiknak megfelelő eljárással a CSOK 10+10 támogatás és hitel folyósításához. Sebestyéneknek azonban nem ment el a kedvük, amíg a bankok felkészültek, addig ők azt elemezték, hogy az építkezés, vagy a kész lakás vásárlása megfelelőbb-e számukra. Tekintve, hogy belterületi építési telekből akkor nem volt sok, illetve az építési telek vásárlása nem része a támogatásnak, ezért az azonnal beköltözhető lakás vásárlása mellett döntöttek. Kezdetben ez sem kecsegtetett túl sok sikerrel, hiszen

tulajdonképpen véletlenül bukkantak rá a Tavasz utca végén épült ikerlakásokra, amelyeknek tulajdonosát sem volt könnyű megtalálni. De sikerült, és a lakás is megfelelt a család elképzeléseinek.

Ekkor újra felkeresték a hitelintézeteket. Ez már nyár végén volt, a CSOK-rendelet 6 hónapja élt, a bankok is felkészülten várták az érdeklődőket. A legmegfelelőbb hitelintézet kiválasztása további egy hónapot vett igénybe, de aztán – novemberben – jöhetett a sikeres szerződés, majd a költözés.

Jelenleg három lakás felel meg az előírásoknak

Információnk szerint a CSOK-rendelet előírásainak megfelelő új lakásból Tolnán egyelőre három darab található, a Tavasz utcai lakások kizárólagos közvetítője, illetve egyéb tolnai CSOK-os ingatlanok közvetítője Sebestyén Szabolcs lett, aki az eladó lakásokról és a CSOK-üggyintézzel kapcsolatban is áll az érdeklődők rendelkezésére, saját tapasztalatait is szívesen megosztva velük. Megítélése szerint egy jó lakáshitel felkutatása időigényes, igen eltérő ajánlatok közül lehet és kell is válogatni. Sok apró részletre is ügyelni kell, például a lakásbiztosítás megkötésére, ami feltétele a hitelfolyósításnak.

Sebestyén Szabolcs elérhető Tolnán, a Tavasz utca 5/B szám alatt, vagy a 70/6255939 telefonszámon, illetve a facebook/azingatlanokozvetito oldalon, ahol képek is találhatóak a lakásokról. (x)

Nyugalom volt a határon

Tolnai polgárőrök is járőröztek Röszkénél

Dr. Szilák Mihály, a tolnai polgárőrség elnöke és egy középiskolás polgárőr, Csongrádi Ákos, az elnök unokája is teljesített szolgálatot a közelmúltban a déli határnál, Csongrád megyében, Röszkénél.

Dr. Szilák Mihály elmondta: a határvédelem jelentős emberi erőforrásokat igényel, a rendőri, katonai erők mellett az ottani polgárőr-

ségek is rendszeresen kiveszik a részüket a határ menti területek biztosításából. Az ő tehermentesítésükre más megyékből is érkeznek polgárőrök a határra. Tolna megyéből októberben kétszer háromnapos turnusban összesen tizenkét polgárőr adott szolgálatot.

A tolnaiak közül az ifjú határőrt elsősorban a kíváncsiság motiválta, ezekre a napokra felmentést kapott az iskolalátogatás alól, a paksi

ESZI-ben. Nagyapja ragaszkodott hozzá, hogy unokája mellett legyen, emellett az is nyomott az ő részvétele melletti latban, hogy szinte napra pontosan ötven évvel ezelőtt, 1966 novemberében vonult be a határőrséghez kiskatonaként. Igaz, akkor a nyugati határra.

A tolnaiak az első napon gépkocsizó járőrszolgálatot láttak el a határon, a tolnai polgárőrség autójával, a kerítés mentén. Másnap közösen járőröztek a rendőrséggel a röszkei rendőrség működési területén, majd a röszkei közötti határátkelőnél a forgalomirányításban működtek közre. Reggel hattól este hatig tartott a szolgálat, szállásuk Mórahalmon, egy erdei iskolában volt.

Dr. Szilák Mihály elmondta, hogy ott tartózkodásuk idején a határ csendes és nyugodt volt, normálisan

zajlott az élet. Ugyanakkor a környéken jelentős volt a fegyveres erők jelenléte. Sűrűn lehetett találkozni közös katonai-rendőri járőrrel, sok volt a rendőrségi és a TEK-es jármű. A nagyobb kereszteződésekben a személyszállításra alkalmas nagyobb méretű gépjárműveket megállították, ellenőrizték.

A tolnai elnök számára feltűnő volt, hogy a rendőröknek, polgárőröknek nagy tekintélyük van a lakosság körében, az emberek velük is nagyon barátságosak voltak, látszott rajtuk, hogy örülnek a jelenlétüknek. Migránsokhoz köthető atrocitásokról nem hallottak az ott lakóktól, de olyan történeteket igen, amikor a menekültek még nagy számban voltak a környéken, és hol a határkerítés közvetlen közelében lévő fóliasátrokban, vagy egy-egy ház portáján bukkantak fel reggelre, egy-egy népelesebb csoportban.

A tolnai polgárőrök ott tartózkodásuk alatt menekültekkel nem találkoztak. Egy alkalommal viszont észrevettek néhány gyanús, ázsiaiak tűnő alakot, amint a kerítéssel babrálnak valamit. Gyorsan kiderült azonban, hogy nem menekültekről, hanem a kerítés biztonsági berendezését szerelő japán munkásokról van szó...

A határkerítés és – az út túloldalán – a fóliasátrak

Fotó: Izsai János

A Spes együttes tagjai az Appelshoffer Ágnes polgármestertől kapott 30 éves jubileumi tortával

A karácsonyra készülés jegyében december 3-án többféle műsor szerepelt a Tolnai Kulturális Központ kínálatában. Az „Adventi Ablaknyitogatóban” folyamatosan váltották egymást a programok, amelyekből kicsik és nagyok is kedvükre válogathattak. Megérkezett a Mikulás, volt interaktív játék és bohajpaci is. A nap zárásaként a Spes és barátai adtak zenés műsort, Újabb levelek a Téliapóhoz címmel, ezt követte a 80-90-es évek tolnai „kultikus” zenekarainak – Spes, Kommerz Blues, Blues Harp, Esőbeálló, Electric Soul – fellépése a lovardában. Ez utóbbi programról szól az alábbi írás.

Az advent várakozás, ennél jobban nem lehet kifejezni azt sem, ahogy a zenészek és a nézők készültek az estére. Van abban valami ijesztő, amikor visszanezünk a múlt tükrébe. Amikor olyan emberekkel találkozunk, akik a mindennapjainkban jelen voltak, az életünk részét képezték, csak valahogy elsodrótunk a különféle feladataink, helyzeteink miatt egymástól. A várakozásban van félelem is. Meg fogom-e ismerni? Olyan lesz, ahogyan emlékszem rá? Nem fogok csalódnai? Ő sem csalódik majd? És persze annak az izgalma, hogy sikerül-e a zenészeknek, amit elterveztek? Vevő lesz-e a közönség? Fogják-e szeretni a 20-30 éves dalokat?

Aztán eljön az este. Nemcsak a műsorvezető szavaiból derül ki, hogy közel fél éves készülődés előzte meg a koncertet. Látni ezt mindenben, a múltat idéző plakátokon, a régi fényképeken és történeteken, a zenészek pólóin, a valamikor megszületett dalszövegeken, a vetítésen. És tudható a személyes meghívók miatt is. Van egy este, amikor visszamegyünk az időben. Kivételes, ritka pillanat, hogy ez sikerülhet. Rengeteg ember elkötelezett munkája és lelkesedése kell hozzá.

És megszületik a csoda: újra az a tizennyolc éves vagyok, aki az egyetemről nem hazamegy, hanem a próbaterembe egy szerdai napon, csak azért, hogy jelen lehessen valami jónak a keletkezésekor.

Nem 40-es, 50-es családapák állnak a színpadon, hanem fiatal fiúk, akik nagyot álmodnak, és hatalmas lelkesedéssel kezdenek bele a megvalósításba. Amikor visszaurgrik a film a valóságba, meglepő látni az apává érett fiúkat és az időközben felnőtt gyerekeiket. Akiknek ez az este több lehet, mint bármilyen nagy beszélgetés vagy tanítás arról, hogy „bezzeg az én időmben” mi volt. Mert ott vannak ők is a mi időnkben. Megélik, átélnek.

Az is szokatlan, hogy ott ülnek a szülők. A zenészek szülei, akik valaha talán mérgelődve figyelték fiuk szárnypróbálgatását, talán veszekedtek, hogy másra kellene fordítani ezt az energiát. És most itt vannak ők is, akik régen nem

jöttek a koncertekre, mert nem akartuk és ők sem akarták. Most tudják meg, talán most értik meg, kik voltunk és kikké lettünk. És hogy ez a múlt nagyon fontos mindenkinek az életében, nézőkben és szereplőkben is. Akkor nem akartuk, hogy ott legyenek, lázadtunk, meg akartuk mutatni, hogy nélkülük is boldogulunk. Most pedig hívjuk őket, mert szeretnénk, ha látnának, ha megértenének minket. Ha tudnának együtt örülni velünk annak, hogy ugyanúgy gondolkodunk, ahogy valaha. Lehet, hogy mások lettek az utak, nem valósultak meg az álmok, de az elvek megmaradtak. Azok az elvek, amelyeket tőlük kaptunk. Fura, mintha gardedámok kísérnék a már rég felnőtt gyerekeiket. És örülnek ők is, ahogy azok a fiatalok is, akik most épp annyi idősek, mint mi voltunk akkor, amikor ezek a zenekarok, zenék megszülettek.

Itt van Tolna, minden generáció együtt. Az ember tömény dózist kap mindenből. Hiába van lehetőség a táncra, inkább csak beszélgető embereket látni. Akik hallgatják a zenét, emlékeznek. Folytatódnak a 20 évvel ezelőtt megkezdett mondatok. És folytatódnak a 20 évvel ezelőtt elkezdődött történetek. Minden úgy történik, ahogy történnie kell.

Az este egyszerre megható és vidám, ahogyan a Téliapónak írt levelek is kétféle érzelmeket generálnak. De a vége mégiscsak ugyanaz: mindenki ugyanazt akarja, csak más úton indul el felé.

Néha alkalmat kell teremteni az emlékezésre. Lehetne ennek hagyománya. „Emlékezve régi szép időkre és megélve új szép időket.” DuGa

Fotó: Izsai János

MAUDE ÉS HAROLD. Szeptember 28-án a Kulturális Központban a „SzínLáz Bérlet” első előadását láthatta a közönség. Colin Higgins: Maude és Harold című tragikomédiáját Tolnay Klári fordításában hozta el hozzánk a Körúti Színház, olyan neves művészek tolmácsolásában, mint Esztergályos Cecília, vagy Vándor Éva. Hogy miről szól a darab? Semmi másról, csak arról, hogyan kellene élnünk az életet. Hogy semmi nem a miénk, csak ajándékba kaptuk. És ha ezt képesek vagyunk felfogni, ha szeretni tudunk, és merjük szépnak látni a világot, akkor nincs semmi, amin aggódnunk kellene. Mert csak rajtunk múlik.

Link Judit

TOLNA KÖZPONTJÁBAN ÉPÜLŐ LAKÁSOK

2017 év végi átadással

- sorházi és társasházi lakások
- garázsok és udvari parkolók
- központi fekvés, nyugodt, családiás környezet
- lakások: 70-80-90 m² alapterülettel
- korszerű, fokozottan energiatakarékos kialakítás, 3 rétegű ablakok
- egyedi igények
- CSOK igénybe vehető (10+10 millió)!

Érdeklődés: 30 186-6574

www.facebook.com/tolnaitarsashaz

TOLNAI KULTURÁLIS KÖZPONT ÉS KÖNYVTÁR

DECEMBERI PROGRAMAJÁNLÓ

MAG-Ház programok

A Közösség Kultúra Közhasznú Egyesület kiállítása.

A tárlat 2017. január 6-ig látogatható. (2016. december 24. és 2017. január 1. között zárva tartunk).

JANUÁRI ELŐZETES

Január 10. kedd, 17 óra: **Székelyföld képekben.** Fodor István fotókiállításának megnyitója.

Január: **Filmklasszikusok zongorán, Tipold Zoltán** előadásában.

Heti rendszerességgel tartott programok:

Hétfő 17.45, csütörtök 18.00 óra
Asszonytorna

A Mözsi Művelődési Ház állandó programjai

Hétfő: 18.00-19.30 Country Klub
18.00-19.00 „Légy újra fitt” női torna

Kedd: 16.50 jóga

Szerda: 18.30-20.00 Német Nemzetiségi Kórus
18.00-19.00 „Légy újra fitt” női torna

Péntek: 18.00-19.00 Hastánc kezdőknek (jelentkezni lehet folyamatosan: 06 20/3690601)

Minden hónap 2. csütörtökén

18.00 órától: Tolnai és Mözsi Székelyek Egyesülete (próba, megbeszélések)

Decemberi programok:

December 16.: Karácsonyi Játékosnap a Mözsi Általános Iskola gyermekei számára. Kézműves foglalkozások két helyszínen. 17:30-tól Karácsonyi Koncert (Wosinsky Mór Oktatási Intézmény – Fusz János Zeneiskola)

2017. januári előzetes:

Január 12-én 16 órakor: **Megemlékezés** a Mözsi Emlékparkban.

A II. világháborúban hősi halált halt mözsi katonák tiszteletére rendezett mécses gyűjtésre tisztelettel várunk minden érdeklődőt!

Január 12-én 18 órakor: **Népfőiskola.**

Január 20-án: **Újévi Koncert.** (Wosinsky Mór Oktatási Intézmény – Fusz János Zeneiskola)

Január 26-án 18 órától: **„Ne légy áldozat”** címmel előadást tart János Anna Fehér Gyűri Aldozatsegítő Szolgálat szekszárdi iroda vezetője.

Januári előzetes:

• Január 7. (szombat): Nagycsaládos bál.

• Január 20. (péntek): A magyar kultúra napja alkalmából szervezett rendezvények. 14.00 óra: **IX. Vers- és Prózamondó Fesztivál** alsó tagozatos diákok részére. Helyszín: MAG-Ház, Bajcsy-Zs. u. 73/B. Jelentkezési lap igényelhető a kulturális központban, vagy a MAG-Házban, ill. letölthető a www.tolna.hu oldalról. Nevezési határidő: 2017. január 13. (péntek).

SPORT:

Rőpisuli: kedd, csütörtök 15.00
Szöcske Akrobatikus Rock’N’Roll Klub: szerda 16:30
Gyerek zumba: csütörtök 17.30
Felnőtt zumba: csütörtök 19.00
Sakk szakkör: szerda 16.30
Sakk klub: szerda 17.30

Információ: sportfoglalkozások: Farkas Zsuzsanna (tel.: 540-035), kulturális programok: Tófalusi Hajnalka (tel.: 540-036).

KÖNYVTÁRI PROGRAMOK

SÜNIZENE – zenés foglalkozás 0,5-3 éves korig minden hétfőn 10.15 órától a Városi Könyvtár gyermekkönyvtárában.

Az „Adventi ajándékosár” keretében:

December 16-án pénteken 17.00 órától **Wessely Gábor: „Rozsdaszínű álomvilág”** című könyvének bemutatója. Közreműködik: Dombi Tinódy László, Link Réka Anna, Gáncs Tamara Ramóna, és a DeVaLaMi duó. A bemutató után lehetőség nyílik a könyv megvásárlására, amit az alkotó dedikál.

December 17-én, szombaton 10-11 óráig **„Régi mesék diafilmen”** diafilmet vetítünk kisgyermek részére.

Figyelem! A gyermekfoglalkozásokra 11 éves korig csak felnőtt kísérővel tudunk gyermekeket fogadni!

December 19-én és 20-án, hétfőn és kedden 16.30 órától **Bach: Weihnachtsoratorium** című művét hallhatják a Concentus Musicus Wien előadásában.

Januári előzetes: Január 20-án pénteken 16.00 órától a „Kézjegy” Tolnai Tollforgatók Klubjának és a KÉSZ Tolnai Csoportjának rendezésében, „A Tolna megyei művészetért” plakett átadója kezdődik a Városi Könyvtárban.

A Tolnai Városi Könyvtár december 22-től január 1-ig ZÁRVA TART!
Nyitás 2017. január 2.

Minden kedves könyvtárlátogatóknak, áldott, békés karácsonyt, és boldog új évet kívánunk a Városi Könyvtár dolgozó!

Címünk: Tolna, Bajcsy-Zs. u. 73/B. MAG-Ház (volt laktanya területén)

A Kulturális Központ december 22-től ZÁRVA TART. NYITÁS: 2017. január 2-án hétfőn.

Minden kedves olvasónak áldott, békés ünnepeket kíván a Tolnai Kulturális Központ és Könyvtár!

A székely hagyományokat ápolják

Megtelt a művelődési ház a fúvóskoncerten és az esten is

A helyi székelyek lelkes kis csoportjának is köszönhetően teltház várta a Csíkszentsimoni Ifjúsági Fúvószenekezt november 9-én a Mözsi Művelődési Házban. November 19-én pedig székely estet rendezett a Tolnai és Mözsi Székelyek Egyesülete.

Vidám dallal kezdődött a saját mutatós egyenruhájába öltözött csíkszentsimoni zenekar hangversenye, majd filmzenék következtek, aztán diszkós buli hangulat: könnyűzenei slágerátiratok. Megszólalt még történelmi induló, népdalfeldolgozás és jazz is.

A paksi zeneiskolával igen jó kapcsolatot ápolnak a csíkszentsimoniak, akik Lengyelország felé tartva néhány napot az atomvárosban töltöttek. A paksiak pedig segítettek egy újabb koncertet is megszervezni vendégeiknek. Így került a székely zenekar Mözsré.

– Székelyföldön még számos gyermek- és ifjúsági csoport működik, amelyek szintén fontos bemutatnunk, elhoznunk városunk lakóihoz – mondta el lapunknak Tusa Zsuzsanna, a Tolnai és Mözsi Székelyek Egyesületének elnöke.

A civil szervezet november 19-én Székely estet rendezett a mözsi kultúrházban. Tusa Zsuzsanna elmondta: a program legfőbb célja a régi és az új tagok bemutatása, valamint az egyesület feladatainak és célkitűzésének ismertetése volt. A jövőben minél több kapcsolatot sze-

retnének kiépíteni, népszerűsíteni a székely kultúrát és az utánpótlás-nevelésre is nagy figyelmet szentelnének. A továbbiakban minden év végén megrendezik ezt a programot, amelynek védnöke és fő szponzora idén Kiss Géza volt. A Nemere Silvano Kft. ügyvezetője beszédében örömet fejezte ki, hogy az esten megtelt a terem. Köszönetet mondott Szabó Imre képviselőnek, aki segített megtalálni a legmegfelelőbb asszonyt az egyesület vezetésére, egyben megköszönte a visszavonult Bálintné Pirokska néni sokéves elnöki tevékenységét. Lovas Ferenc építésznek pedig az új mözsi művelődési ház tervezését köszönte meg.

Ezután a Kakasdi Sebestyén Ádám Székely Társulat Táncsoportja adta elő szatmári táncokkal Petőfi Sándor Falu végén kurta kocsma című művét. Majd Tusa Zsuzsanna köszöntötte Kése Ferencet, Bándi Imrét és Szabó Imrét. Elmondta: a 27 éve működő kör újjáalakulásának célja, hogy ápolják a bukovinai székely hagyományokat. Mindenkit szívesen fogadnak az egyesületben, aki szimpatizál a székelységgel.

Köszöntötték Domokos Lőrincné Mártát, akinek férje két éve hunyt el, de ő tovább őrzi a hagyományokat. Ő rendezte be Mözsrén a székely tájszobát a férje hagyatékát is felhasználva. A bált Kiss Lajos zenész muzsikájára a gyerektáncosok nyitották meg, a székely hagyományoknak megfelelően: gólyás táncsal. *K.E.*

A csíkszentsimoni fúvószenekezt produkciója is nagy sikert aratott

Fotó: Domokos Galina

Mise és fotókiállítás egy helyen

Ötödik születésnapját (is) ünnepelte a Karitászcsoport

A hit cselekedetek nélkül halott – olvashatjuk a Bibliában, Szent Jakab apostol levelében – ami több irányba is mozgósíthatja az egyház híveit. Egy azonban biztos, a karitatív gondoskodás, mint hitbéli feladat, egyidős az egyházzal.

Szinte teljesen megtelt a tolnai templom november 19-én, délután 5 órára, amikor kezdetét vette az egész estét betöltő gazdag program, a tolnai Karitászcsoport szervezésében. Árpád házi Szent Erzsébet napja ugyanis az egyik legfontosabb dátum a honi karitatív mozgalom életében, amikor is e jótékonykodó közösségek nem csak a szeretetet hűsi fokon gyakorló magyar királynőt ünneplik, hanem egyfajta ünnepi seregszemlét is tartanak.

A tolnai eseménysor ünnepi szentmisével kezdődött, és a gazdagon megterített asztalok mellett, szeretetvendégséggel, a katolikus iskolában ért véget. A Ravasz Csaba plébános által bemutatott szentmise emelkedettségéhez nagyban járult hozzá a Mőzsi Bartók Béla Női Kar közreműködése. A tőlük már többször hallott Gounod C-dúr mise betéteivel és más zenei szépségekkel tették igazán ünnepivé az együttlétet. A mise keretén belül történt a három új Karitászcsoport beiktatása, akikkel fogadalmukat megújítandó, a többi

49 tag is együtt mondta az elköteleződés szép imáját. Bensőséges mozzanat volt annak a szál virágának az átvétele is, amit köszön-

azóta is dilemma az egyház – nem mindig szentek alkotta – közössége előtt. A szentek azonban úgy tűnik, nem méricskéltek.

Németh István különdíjat nyert Karitászcsoport-fotója

képpen nyújtott át a tagságnak a plébános és a csoport vezetője, Kovácsné Fűri Margit. A bejáratnál elhelyezett Erzsébet-kenyerekkel teli kosarak pedig azt a legendát elevenítették fel, amikor rózsává vált az élelem, a családja által túlzóan jótékonykodó tartott (későbbi szent) Erzsébet kőtényében. Hogy van-e a jóság és jótékonykodásnak „ésszerű” felső határa? Ez,

Mielőtt a hívek átvették volna az Erzsébet-kenyerüket, még egy ajándékot kaptak, egy fotótárlat képeiben, ami nem gyakori a katolikus templomokban. Ez a tér ugyanis a szentképek és szent szobrok helye. Hogy mi más illik még ide? Mindaz, ami a hitet, az áhitatot és a hívő közösség buzgalmát emelni képes. Németh István itt bemutatott fotói ilyenek voltak. A korábban amatőr

sajtófotósként ismert fiatalember mára a tolnai Karitászcsoport munkájának fotó-krónikása is. Képeit e két területről válogatta össze. Rajtuk a frissen megérkezett lakókonténer és a még álló sátra mellett látható hajléktalan, a Karitászcsoport karácsonyi vacsoráján süteményt májszóval borostás férfarcok, vagy az anyukájukat nemrég elveszített faddi kislányok közt guggoló tolnai aktivisták, kivétel nélkül mozgósító erejűek. Jóra, szeretetre és szolidaritásra buzdított. Azt pedig, hogy e képek tényleg jók, az is bizonyítja, hogy az országos Karitászcsoport által meghirdetett, A szegénység (h)arcjai című fotópályázatra beküldött egyik Németh István-fotó a négyosztályos több alkotás közül a zsűri különdíjat nyerte el. Mindezt úgy, hogy a címen kívül más szöveg nem kísérhette az alkotást. Csak a tolnai Karitászcsoport tudta, hogy a képen szereplő kilencgyermekes család, pont e fotó készítése előtt nem sokkal veszítette el a szülők között az édesanyját, hogy a két karitászcsoportos hölgy előtte szappanbuborékot fúj a gyerekekkel a földön ülve. A bírálók ezeket legfeljebb megérezhették.

A pályázat különdíját Németh István ugyanezen a napon, tolnai fotótárlata megnyitójára előtt pár órával vehette át Budapesten, a Szent István Bazilikában, ahová Vecsei Tünde, Karitászcsoport-aktivista és e sorok írója kísérték el. *ká*

A megyéspüspök látogatásának vannak visszatérő alkalmai. Leggyakrabban bérmálni jön, de néha, ha papot kell temetni, az is az ő dolga. Ellenőrizni, rendet tenni, feleket békíteni is lehet. Ez alkalommal másért érkezett, a katolikus egyház jövőjéről beszélt.

Nyája előtt haladó pástorként, útmutató szándékkal jött Tolnára dr. Udvardy György pécsi megyéspüspök, aki november 11-én, a Keresztény Értelmiségiek Szövetségének Tolnai Csoportja meghívására a könyvtárban találkozott híveivel. Gondosan felépített, a mai technika szemléltető eszközeit is jól használó előadásában a jövő reménybeli egyházát tárta elénk. Úgy, ahogy annak működni kéne, a kor, az élet és a jövő kihívásainak megfelelően, de örök küldetéséről sem megfeledkezve. Hogy miként érhetünk el ide?

Mindenekelőtt fontos és elengedhetetlen – ahogy hallhattuk –, hogy az egyház hívei, akárhol lakjanak is a környéken, mindenhol

Terveink önmagunkról

Dr. Udvardy György előadása a KÉSZ-ben

becapcsolódhassanak a vasárnap méltó megünneplésébe. Ami mellé biztosítani kell a szentségekhez jutás feltételeit is. Ez, ami pár évtizeddel ezelőtt még nem volt kérdés, ma az égető paphiány miatt az egyik legnagyobb kihívás. Szorgalmazni és támogatni kell, hogy a hívek olvassák a Szentírást. Az eddiginél is nagyobb hangsúlyt kell fektetni a felnőttek katekézisére és a felnőttként megtertknek az egyház életébe való bevezetésére. Változatlanul fő helyen van az ifjúságnevelés, és az a törekvés, hogy a plébániaközösségek ne csak egyénekre, hanem komplett családokra támaszkod-

Dr. Udvardy György, pécsi megyéspüspök

hassanak. Végül, de nem utolsósorban beszélt a püspök az egyház karitatív munkájának fontosságáról, elrendő célként jelölve meg, hogy minden központi plébánián alakuljon Karitászcsoport. Hogy mindehhez milyen infrastruktúra áll ma rendelkezésre? Udvardy püspöktől megtudtuk, hogy a Pécsi

Egyházmegye 206 plébániájára ma 70 lelkipásztor jut, akik közül nem kevesen 8-12 kistéleplést is magukénak mondhatnak. Ezek ellátására álltak fel a központi plébániák – összesen 60 van belőlük –, ahol a világi munkatársaknak és a civil hitoktatóknak is bőven jut

feladat. A 170 hitoktató csak egy részét fedi le a feladatoknak, az üdvös az lenne, ha az élet minden területén lenne segítség a lelkipásztoroknak.

Nyit az egyház az oktatásban is, amelynek során az egyházmegyében jelenleg működő 10 katolikus fenntartású oktatási intézményt a közeljövőben szeretnék megduplázni. Ennek folyamata városunkban is tetten érhető, azzal, hogy a Szent Mór Általános Iskola mellé egyházi középiskolává vált a tolnai gimnázium is, amit a tervek szerint egy hasonló szellemben működtetett óvoda fog teljes vertikummá tenni. E fő fejezeteket még bővebben is kibontva beszélt a püspök egy teljes órán át, felvázolva egy élő közösségekre épülő, templomából is kilépni képes, hiteles és követhető egyház jövőképét. A püspököt megérkezésekor a helyi KÉSZ tagsága üdvözölte, előadását pedig Ravasz Csaba plébános méltatta és köszönte meg, ami után – finom teák mellett – lehetőség nyílt személyes találkozásokra és közvetlenebb eszmecserére is. *ká*

Harangszó

Karácsony felé – leszállva a lóról

Besenczi Zsolt, a Pécsi Egyházmegyei Karitászigazgatója mesélte pár hete Tolnán, hogy egy segélyszállítmánnyal a közelmúltban Kárpátalján járt. Itt találkozott Majnek Antal munkácsi püspökkel, a kárpátaljai római katolikusok főpásztorával. Főpásztorral? – nyomta meg a hangsúlyt itt az előadó – nos, főpásztornak is olyan, akinek a püspöki „palotája” jelenleg egy használaton kívüli óvodában van, személyzete egy kilencvenéves házvezetőnőből áll, s aki magyarországi ferencként úgy lehetett csak püspök Ukrajnában, hogy a legelső körben le kellett mondania magyar állampolgárságáról. Antal atya –

ahogy a környékbeli cigánygyerekek is ismerik – ma is rendszeresen misézik a város és a környék legszegényebb körzeteiben, ahol nem csak őt ismerik személyesen, de ő is otthon van e körben.

– Találkozásunk talán máig legmaradandóbb mozzanata az volt – így a karitásvezető –, amikor a lakosztályába, vagyis az óvoda másik termébe invitált bennünket. Itt egy festményt pillanthatunk meg a falon, amit, ahogy megtudtuk, maga a püspök festett korábban. Ez egy Szent Mártont ábrázoló kép volt, ami azt a már számtalanszor megörökített mozdulatot tárta elénk, ahogy az akkori, még római katonai egyenruhát viselő

Márton a köpönyegét megosztja a ruhátlan koldussal. Csakhogy ezen a képen akadt valami, ami már első látásra is meghökkentő volt. Mégpedig az, hogy Márton nem a szokott pózban, a lován ült, hanem arról leszállva, a koldus mellett a földön volt látható – fejezte be a karitásvezető.

– Hát ez az! – gondolkodhatunk el utána sokan – talán épp ezzel kezdődik az igazi szolidaritás. Leszállni a lóról. Valóságosan és átvitt értelemben is. Lemondani biztonságról, kényelemtől, előjogokról (néha még a magyar állampolgárságról is), így válva egygyé azokkal, akikhez a küldetésünk szól. Hogy Szent Mártonnak

volt kitől tanulnia? Ahogy nekünk is van. A Kisdedtől, aki nem lovon, hanem felhőkön járhatott volna, ha Isten marad. Aki ennek ellenére vállalta emberségünket, a fűtetlen betlehemi barlang trágyaszagával együtt, ahová királyi érkezését nem harsonák, hanem bárány bégetés és kecske megekés kísérték. Egy olyan istállóban, ahol mindenféle állat lehetett akkor éppen – csak hátsasló nem.

Hát ez a lelkiület vezessen bennünket tovább az advent hátralevő részében, hogy magas lovon levéseinkből egy kicsit lejjebb szállva, karácsonyra, hódolni, mi is beférjünk a betlehemi barlang bejáratán. *ká*

Nem KÉSZ-en kapta

Dr. Saramó Márta munkáját Csanád Béla-díjjal ismerték el

Van néhány civil szervezet városunknak, amelyek léte az elmúlt évtizedek alatt összeforrt alapítójuk, vagy vezetőjük nevével. A tolnai KÉSZ és Saramó Márta is ilyenek.

A szervezet által alapított legmagasabb kitüntetés, a Csanád Béla-díjat ítélte oda, és adta át november 11-én dr. Saramó Mártának a Keresztény Értelmiségiek Szövetségének országos elnöksége a fenti napon tartott küldöttgyűlésén, Budapesten. Ezzel is fejtve aktivistájuk előtt, aki jelenlegi, országos mandátuma lejártával szervezetbeli munkája során 21 évet a helyi, egy híján 20-at pedig az országos elnökségben töltött el. Dr. Saramó Márta közjegyző e szervezet élén lett városunkban meghatározó közéleti személyiség, meghozza olyan, aki a keresztény értékek, az erre épülő erkölcsi rend, az egészse-

ges nemzettudat és az egyetemes kultúra nemes ügyeit ugyanazzal a hevülettel szolgálta, mint a keresztény szolidaritást. Megvalósítva ezzel mindazt, amit Csanád Béla professzor, a KÉSZ alapító elnöke szervezeté elé álmodott egykor. Hogy mi volt mindebből látható Tolnán? Főképpen dr. Saramó Márta lámpás mivolta, amivel világítani és utat mutatni igyekezett abban az eszmei zűrzavarban, ami a XXI. század gondolkodó emberének talán legnagyobb kihívása. A tolnai csoport élén eltöltött 21 év alatt közel 100 előadót hívott meg, a mai magyar szellemi élet elitjének a legjavát hozva el közénk. Ezek közt volt Papp Lajos szívsebész, Jókai Anna

és Czako Gábor írók, Erdélyi Zsuzsanna néprajzkutató, Kellermayer Miklós orvosprofesszor, Pap Gábor művészettörténész, dr. Jobbágyi Gábor és dr. Lábady Tamás jogászok. Több alkalommal tartottak irodalmi esteket, melynek vendége volt Takaró Mihály, Medvigy Endre irodalom-történészek, Kubik

Anna és Rubold Ödön színművészek. Rendszeres vendégük volt a mindenkori pécsi megyéspüspök, az egyházzal való közös út keresése jeleként. Közben helyi hagyományokat elevenítettek fel (Emmasz járás, Tolnai búcsú), amik mellett feledhetetlenek maradtak a belsőre és a határokon túlra, ott is főképp a

magyarlakta területekre szervezett KÉSZ-es zarándoklatok. E sorba illeszkedik a vajdasági testvérszervezettel, a KÉK-kel felvett, és azóta is ápolta kapcsolat, ami a Szabadka melletti Palics és Tolna közt hivata-

los szintre emelt testvérvárosi partnerséggé szélesedett. Tevélegesen támogatta a szervezet további ténnyerését a környéken, bábáskodva a bonyhádi és a faddi KÉSZ születésénél is. A KÉSZ helyi „gyermekként” született meg a tolnai Karitászcsoport is, ami egy 2011-es KÉSZ gyűlésen állt fel, és lett azóta önállóvá, részben a KÉSZ-szel azóta is közös tagsággal.

Dr. Saramó Márta csaknem 20 évet töltött el az országos elnökségben, amelynek tagjaként a szövetség jogásza és törvényes működésének óra volt. E kitüntetés életműdíj, de nem egy lezárt életmű után. Márta ugyanis „csak” az országos elnökségben betöltött munkájától vonul vissza, innentől még több igyekezettel és energiával kívánja szolgálni a helyi ügyet. Ami fontos neki, a KÉSZ-nek, de Tolnának is, amelynek képviselő-testülete, 2015-ben, az általa vezetett csoportnak adományozta az „Év Tolnai Civil Szervezete” kitüntető címet. Ami után a mostani Csanád Béla-díj további megerősítéssel szolgálhat abban, hogy helyes az irány és jó a cél. *ká*

Dr. Saramó Márta

Fotó: Németh István

**HUDI
ITALKER**

Rendszeres vásárlóinknak minden nap **hűtött itallal** tudunk szolgálni.

Rendezvényekre **rendelést felvesszünk, igény esetén házhoz szállítunk.**

Mindenkit szeretettel várunk!

Nytva tartás: hétfőtől péntekig 15-től 20 óráig, szombat-vasárnap: 9-től 20 óráig.

Tolna, Tavasz u. 24.

Tel.: 06-30/258-7259

Áruválasztékunk

- ✓ KAPARÓS SORSJEGGYEL,
- ✓ ÁLLATELEDELLEL,
- ✓ FÜSTÖLT SONKA, SZALONNA, KOLBÁSZ, SZALÁMIVAL és
- ✓ FÜSZEREKKEL **BŐVÜLT!**

ROMCAR TRAVEL
UTAZÁSI IRODA Non stop hívható: 20-411-4552
7130 Tolna, Bajcsy Zs. u. 120. • Tel./fax: 36-74/443-828

FERGETEGES MASZKABÁL!
VELENCEI KARNEVÁL
Február 17-19,
Február 24-26,
Autóbusszal, idegenvezetővel, városnézéssel
csak 12.900 Ft/fő
Választható program:
behajózás Velencébe vaporettóval vagy
Muránó és Buránó szigeteki hajókirándulással

NYÁR 2017
REPÜLŐS NYARALÁSHOZ AJÁNDÉK:
✓ Üzemanyag felár 50% kedvezménnyel!
✓ INGYENES síófoki apartman 2 fő részére 1 éjre!
✓ Argancia!

GÖRÖGORSZÁG 2017
10 nap apartmanban és autóbusszal májusban már **19.000,-Ft-tól!**
És ez még nem minden! A nálunk foglalóknak MOST további 5% kedvezményt adunk, sőt fizetni is csak januárban kell.

ÜGYE, HOGY KARÁCSONYI AJÁNDÉKNAK IS REMEK ÖTLET?

TOLNAI KORNVIKA

Eltűnt a többes szám

Eltűnt a többes szám. Eltűnt a mi. Az én kerül előtérbe az élet szinte minden területén.

Rendeltem egy alumínium létrát a neten.

– Kb. mikor hozzák? – kérdeztem a szállítót.

– Dél körül megyek – felelte. (Ketten voltak.)

A rádiózók kommunikációja is nagyot változott. Szerény képességű, szerény képzettségű, de egyáltalán nem szerény műsorvezetők ülnek a mikrofonok mögött. Humortalán kiscsávók próbálnak humorizálni, s osztják az ést, mert nyilván a saját közegükben ők a menők. Olyan, hogy „Kedves Hallgatónk!” már nem létezik. Nem a közönség egészéhez szólnak, hanem személyre szabottan – egyénekhez. Ha nem tegeznek le, az manapság eredménynek, az intelligencia megnyilvánulásának számít. De az utasítgatás általános: „Öltözzön rétegesen!”, „Jelezze, ha traffipaxot lát!”, „Figyelje az apró betűs részt is!”. És semmi olyan cicoma, hogy „kérem”, „legyen szíves”, „javaslom”, „ha ön is jónak látja” stb.

Eltűnt a többes szám. Napjainkban nagy dolog, ha karácsonykor együtt a család. Egy-két generációval ezelőtt még mindig együtt volt. Némelyik tehetséges fiatal felkerült Pestre színésznek vagy egyetemi tanárnak, ám a többség az otthon otthonossá tételén fáradozott. A közös javak közös előteremtésén. Aratáskor az egész falu kinn dolgozott a határban. Ma egy ember arat, egy másik meg elszállítja a terményt. S ez is, az is „megmenti” valamennyit, így-úgy. Mindenki másképp lop. (Egyre több tisztelet az egyre kevesebb kivételnek.) A szocialista érában a közösből vitte haza a „részét”, aki tehetett. De most, hogy eltűnt a többes szám, elérkezett az egyéni lenyúlások kora. Erkölc, etika? Az meg mi?

Márpedig érdemes lesz elővenni az idegen szavak szótárát, mert a követendő példának tekintett nyugaton ismét kezdik ezeket a fogalmakat emlegetni, és ismét kezdenek többes számban beszélni. Egy francia főzőműsorban hangzott el, hogy együttműködni örömteli és kifizetődő dolog. Hogy jó, ha az étteremtulajdonos megbízható helyről vásárol húst, zöldséget, tojást. És jó, ha a szarvasmarha-tenyésztő, a hentes és a szakács ugyanazon az etikai szinten áll.

Wessely

A vándorló fák Tolnára érkeztek

Fotósorozat, vers és kisfilm az őstölgyesről

Ádám Szabolcs minden napszakban fotózta a tölgyeket

A bogyzslói őstölgyest bemutató fotókból nyílt kiállítás a MAG-Házban.

Nem egyetlen fát, hanem a kasztói őstölgyest nevezték be „Az év fája” versenyre a bogyzslóiak. A második helyet szerezték meg. Több alkotót is meghívtak a téma. Ádám Szabolcs fotósorozatot készített az őstölgyesről, Bódi-Soós Judit pedig verset írt róla. A képekből kiállítás nyílt a tolnai MAG-Házban, melynek megnyitóján Pakulár Erika elszavalta a verset.

Kasztó a bogyzslói határban található, mintegy nyolcvan hektáros fás legelő. Kocsányos tölgyeit vándorló fáknak is nevezik, abból adódóan, hogy Bogyzsló a Duna szabályozása előtt még alföldi falu volt, s csak azt követően vált dunán-

túlvá. Hivatalosan 1930-ban került Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyei helyett Tolna vármegyei közigazgatás alá. Így „vándoroltak át” az emberek, a házak és a fák egyik országrészből a másikba.

Ádám Szabolcs 2010 óta fotózza az őstölgyest. Minden évszakban és minden napszakban. Tolnán 26 képet állított ki. Tárlatát Németh Ágnes, a Bogyzsló Jövője Alapítvány munkatársa nyitotta meg. Dicsérte a tiszta, kellemes hangulatú – főként tölgyeket és gyurgyalagokat ábrázoló – természetfotókat, melyeken nincs semmi fölösleges cicoma. Levetítettek egy kisfilmet is a vándorló fákról, ami Szűcs István munkája.

A kasztói őstölgyest és a környék élővilágát bemutató kiállítás november 29-ig volt megtekinthető. -W-

Megelőzni a lakásbetöréseket

Az őszi-téli időszakban a korai sötétedés kedvező feltételeket biztosít a lakásbetörések elkövetéséhez. A rendőrség minden törvényes eszközzel fellép az otthonok védelme, a lakásbetörések megelőzése, megakadályozása érdekében, de fontos, hogy az állampolgárok is tegyenek vagyonbiztonságuk érdekében.

Az őszi, valamint a téli hónapokban délután és kora este az ablakokon kiszűrődő lámpafényből könnyen megállapítható, hogy mely ingatlanban tartózkodnak otthon a lakók. Ha otthonából rövid időre távozik, hagyjon felkapcsolva egy-egy lámpát, esetleg hagyja bekapcsolva tévéjét, rádióját. A sötét és csendes ház a betörők számára csalogató lehet, hiszen nagy a valószínűsége annak, hogy a lakók nem tartózkodnak otthon. Az időzítő fénykapcsolók, vagy energiatakarékos izzók is alkalmasak arra, hogy azt a látszatot keltsék, hogy a ház nem üres.

Érdemes felmérni, hogy mennyire biztonságos a lakóháza. A modern biztonságtechnikai berendezések sokat számítanak, hiszen gyakran a látványuk is elriaszthatja a betörőket. Egy mozgásérzékelő,

egy térfelügyelő kamera, vagy egy riasztóberendezés kültéri egysége egyformán üzeni a betörőknek, hogy a ház tulajdonosa felkészült. Az elkövetők nem a kihívásokat keresik, céljuk az, hogy minél kisebb kockázattal szerezzék meg az értékeket. A jó minőségű nyílászárók, vagy a korszerű zárok így nehézséget jelentenek, az ilyen ingatlanokba ritkábban történik sikeres betörés, sőt a legtöbb esetben már a kísérlet is elmarad. Az ajtót akkor is zárja kulcsra, ha csak rövid időre távozik otthonából, a kulcsot soha ne könnyen elérhető helyre rejtse, tartsa inkább magánál!

Ne csak saját házára figyeljen! Fontos, hogy a lakókörnyezetében történő gyanús eseményekre is megfelelően reagáljon. A betörők nem kedvelik a kíváncsiskodó szomszédokat. Ha gyanús idegeneket lát, kérdezze meg, hogy mit, vagy kit keresnek. Jegyezze meg a kinézetüket, ha járművel közlekednek, írja fel a rendszámot és hívja a rendőrséget!

Ha hosszabb időre, esetleg napokra távozik otthonából, ne feledkezzen meg gondoskodni arról, hogy a postaládája minden nap ki legyen ürítve. Ha az utazásról információkat vagy fényképeket töltene fel az internetes közösségi oldalakra, gondoskodjon a nyilvánosság szintjének biztonságos beállításáról.

Ne tartson otthonában nagyobb összegű készpénzt! Értékeit tárolja biztonságos helyen, lehetőleg rögzített titkos széfben. Vezessen listát értékeiről, jelölje meg azokat egyedi jelöléssel. Tartsa a listát is nehezen hozzáférhető helyen!

Ha gyanús körülményeket észlel, vagy betörtek otthonába, azonnal hívja a 112-es segélyhívót, és a nyomok biztosítása érdekében a lakáson kívül várja meg a rendőrök kiérkezését!

ÖRÖM, HA EGYÜTT A CSALÁD

Horváth-Szabó Istvánnét

90. születésnapja alkalmából köszöntötte Appelshoffer Ágnes polgármester november 17-én, tortával, virágcsokorral, emléklappal. Kati néni 1926. november 12-én született, nyugdíjazásáig a Selyemgyárban dolgozott. Első házasságából három gyermeke született, hosszú évek óta Tolnán lakó lányával és családjával él együtt.

Az ünnepelt szépkorúnak leginkább a mozgás esik nehezebbé, mostanában már szeretett kertjébe sem merészkedik ki. Napjainak nagy részét keresztrefejtésével tölti. Legnagyobb öröme számára, amikor együtt lehet a család, gyermekei révén ugyanis négy unokával és hat dédunokával is büszkélkedhet.

Így óvjuk az öregedő bőrt

A Civil Voks egészséges délutánja

Idén is megrendezte a Civil Voks Egyesület a Töltsön velünk egy „egészséges” délutánt című rendezvényét, a tolnai civil házban. A november 28-i esemény témája az öregedő bőr kezelése, óvása volt, az előadó pedig Pálinkás Andrea kozmetikus szaktanár.

„Nőnek lenni az idő múlásával” mottóval indult a referátum, amelyben a szakember bemutatta a bőr változását a csecsemőkortól az öregkor végéig. Elhangzott az is, hogy mit lehet tenni a szervezet, a bőr fitten tartása érdekében, elsősorban az egészséges táplálkozással, a mozgással, a folyadékbevitellel és nem utolsósorban a korszerű kozmetikai anyagokkal, kezelésekkel, eszközökkel. A szép számú érdeklődő nagy figyelemmel hallgatta az elhangzottakat. Az előadás után személyes kérdésekre is válaszolt a kozmetikus, a rendezvény beszélgetéssel, szüneti kóstolással, teázással zárult.

A Családsegítő Központ hírei

■ Tolna és az ellátáshoz társult települések gyermekvédelmi és szociális szakemberei számára december elsején a Családsegítő Központ immár tizenhatodik alkalommal **szakmai napot** szervezett. A rendezvény színvonalas lebonyolítását számos szponzor támogatta.

■ A tolnai és mözsi Idősek Klubja továbbra is várja magányos, idős emberek jelentkezését. A klub naponta egyszeri étkezést, hetente orvosi ellátást és különböző szabadidős programokat biztosít. Felvilágosítás és jelentkezés: Bucher Andrea – Idősek Klubja Tolna, Árpád u. 4. Tel.: 74/443-923

■ A Családsegítő Központban hetente (pénteken) **ingyenes jogi segítségnyújtást** biztosítunk. Ennek keretében azon rászorulóknak vehetnek igénybe jogi szolgáltatást, akiknek az egy főre jutó havi jövedelme vagy szociális rászorultsága azt indokolja, és olyan vitás ügyük van, amely jogi tanácsadást igényel. Bővebb információ és időpont egyeztetés a 74/443-825-ös telefonszámon.

■ Felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy amennyiben **használt bútorra, használt műszaki cikkekre van szüksége**, és azt szerény anyagi körülményei miatt nem tudja megvásárolni, jelezze a Családsegítő Központban. Továbbra is kérjük, hogy amennyiben még működőképes, de használaton kívüli mosógépe, tűzhelye, kályhája vagy egyéb háztartási eszköze, bútora illetve gyermekének megunt játéka, táskája, írószere, tornaszere, ruhája van, és azt szívesen felajánlata rászoruló embereknek, jelezze a Családsegítő Központban.

Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Új Évet Kíván a Családsegítő Központ valamennyi dolgozója!

CSALÁDSEGÍTŐ KÖZPONT

7130 Tolna, Bajcsy-Zs. u. 96. Tel.: 74/443-825, 74/540-711

A főapátság és a lovasok

A Tolna Városi Nyugdíjas Egyesület 35 tagja október 29-én emlékezetes kiránduláson vett részt, amelyről Lugosi Julianna küldött beszámolót.

Az önkormányzat közművelődési pályázatán nyert összeg felhasználásával szervezett túra első állomása a Pannonhalmi Főapátság volt. Remek idegenvezetőt kaptunk Jánoki Fanni személyében, aki precízen, részletesen ismertette a főapátság történetét. A világhírű könyvtárban ámulva néztük a mesteri szobrokat, képeket, melyek méltó keretet adnak az ott sorakozó könyveknek.

A következő helyszín a komáromi Lovas Színház volt, ahol a meg-

unhatatlan János vitéz előadást néztük meg. Csodálatos, különleges élmény volt, huszonegy lovas vágatott a színtéren, szekér, hintó és a szereplők körül. Huszárók, francia lovarnők és törökök – a szereplők nagyon ügyesen bántak a lovakkal. Az előadók szép hangja betöltötte az előadás helyszínét, a hatalmas lovardát.

Pontosság: A Tolnai Hírlap októberi számában megjelent Őszi séta című írásban tévesen közöltük a gyalogtúra alkalmából a mözsi művelődési házban készített pörkölt egyik szakácsának nevét. A finom ebédet valójában a mözsi Horváthné Erzsike készítette Rogácsné Erzsivel.

Három generációt hoztak össze

Három generációt hozott össze a Tolnai Szabadidő Nyugdíjas Klub évzáró összejövetele december 5-én este Tolnán, a lovarda színpadán. A fő műsort a Gesztenyészert óvoda Hétszínvirág csoportja adta, a közönség soraiban ott voltak az óvodások szülei és természetesen a nyugdíjasok.

A civil szervezet november 27-én az Édes Gyöngy kiállítását nézte meg, december 2-án pedig a keceli jubileumi virágkiállításra jártak, 35 fős csoporttal. Az idei utolsó közös programjuk a december 13-i magyarhertelendi kikapcsolódás volt. Legközelebb az új évben, január 9-én jönnek össze a kulturális központban, ahol a pótszilvesztert tartják.

KÖSZÖNET A Tolnai Háló Közalapítvány Kuratóriuma nevében köszönetet mondunk mindazoknak, akik a 2015. évi SZJA-uk 1%-át felajánlották Közalapítványunk részére. A befolyt pénzeszeget gyermek prevenció programjainak megvalósítására fordítottuk.

www.haloalapitvany.atw.hu Adószám:1886543-1-1

NYUGDÍJASOK FIGYELMÉBE

A Tolna Városi Nyugdíjas Egyesület 2017 januárjában szünetelteti a civil házban tartott fogadóóráit. A jövő évi első alkalom február első keddjé lesz, a szokásos időpontban.

Az egyesület elnöksége boldog ünnepeket, eredményekben gazdag új évet és jó egészséget kíván a nyugdíjas szervezet valamennyi tagjának.

Megmártózni a nagyvilágban...

www.ritaliatravel.hu

5 éves a RITALIA TRAVEL!

Születésnapunk alkalmából **december 31-ig 5% kedvezménnyel** foglalhatóak a már meghirdetett 2017. évre szóló non stop autóbuzos kirándulásaink, melyek megtalálhatóak a **www.ritaliatravel.hu** weboldalon vagy látogasson el irodánkba Tolnán, a nagy templommal szemben!

Izeltető saját szervezésű kedvezményes utazásainkból:

Velencei karnevál, **Auschwitz-Krakko**, Földtúra a Vajdaságba, a PACSÉR-i termál és gyógyvízi tóhoz, **Húsvéti csokitozás Bécsből**, Melki Apátság dunai hajókázással, **Plitvice, Prága, Bledi-tó, Wörthi-tó, Hallstatt és Dachstein gleccser**, Medveszurdok. **Ünnepeljen velünk, utazzanak a jövőben is a Ritalia Travellel!**

Lejje meg szeretteit, barátait, kollégáit Karácsonyra RITALIA AJÁNDEKUTLVÁNNYAL!

Kellemes Karácsonyi Ünnepeket kívánunk minden kedves Utasunknak, Ügyfelünknek! 2017-ben is várunk minden utazni vágyót érdeklődőt szeretettel irodánkban a megszokott Ritalia színvonalon Tolnán a nagy templommal szemben, vagy Pakson az Eszi-vel szemben.

**CENTRUM PANZIÓ
TOLNA KÖZPONTJÁBAN!**

A Ritalia Travel Kft. tulajdonában levő műemlék jellegű épület igényesen berendezett szobái, apartmanjai külön konyhával vagy konyhasarokkal, saját fürdőszobával, tv-vel vannak felszerelve.

Tolna, Kossuth L. u. 12.

Valutaváltás! WESTERN UNION Pénztátulás

Ritalia Travel Utazási Iroda
7130 Tolna, Kossuth L. u. 12/1.
Tel./fax: 74/440-486, Mobil: 30/603-7420
E-mail: rita@ritaliatravel.hu

Építési engedély: 11/06/13/2

Nemzetközi szintre lépnének

Prágába készül a Tolnai Ifjúsági Fúvószenekar

Kilépne az ifjúsági fúvószenekar skatulyájából a tolnai zeneiskola együttese. A nemzetközi szint eléréséhez egy prágai fúvósverseny jelentheti az első lépést.

– Nagyon meg vagyok elégedve a zenekar teljesítményével. Ez a társaság az elmúlt másfél évben szakmailag új szintre lépett – fogalmazott Tari Gergely, a Tolnai Ifjúsági Fúvószenekar karmestere.

A fiatal művésztanár másfél éve vette át a tolnai zeneiskola fúvós-együttesének irányítását a pályafutását Németországban folytató Hepp Attilától. Az együttes az új felállásban történő első fellépése a tolnai tízezered csapatáslajának 2015. májusi emlékünnepe volt, ahol katonai indulókat játszottak. Kimondottan széles repertoárral léptek fel viszont az első „igazi” bemutatkozásukon, a tavalyi adventi nagykoncerten a lovardában, a korábbiakhoz hasonló zajos sikerrel. A hangversenyen kiderült, hogy változatlanul nagyon jó kezekben van az együttes irányítása.

Azóta számos koncerten van túl a zenekar, idén tavasszal felléptek a szekszárdi pünkösdi fesztiválon, zenei fesztiválon Orfűn és a műzsi művelődési házban is. Megtartották a tanévzáró hangversenyüket Symphonic Concert címmel. A hagyományos, Domboriban rendezett nyári zenei táboruk után a Hősök terén játszottak két másik ifjúsági zenekarral. Összel zenéltek a műzsi művelődési ház szabadtéri színpadán, illetve a lovardában a Hepp Attila által vezetett németországi Erzingen fúvószenekarral tartott közös koncertet. (Utóbbiról keretes írásunkban olvashatnak.) Tari Gergely azt mondta: a közös koncert jó viszonyítási alap volt.

Kiderült, hogy a német együttes anyagi lehetőségei – például a hangszerek minősége alapján – összehasonlíthatatlanul jobbak a tolnaiakénál. Ugyanakkor szakmailag még úgy sem volt nagy különbség a két csapat között, hogy a németek egy felnőtt zenekar.

A karmester mindenesetre elérkezettnek látja az időt arra, hogy nemzetközi porondon is megmértesse magát az együttes, mert úgy véli, a tudásuk alapján már ki tudnak lépni az ifjúsági fúvószenekari

Vidám zene című, nagy felkészültséget igénylő opuszát adják majd elő. Már régóta folyik a felkészülés a versenyre, a heti két próba mellett olykor hétvégén is gyakorolnak. Külön kihívás, hogy 48 zenészre van szükség a produkció előadásához, ők pedig most 35-en vannak. Így régi IFZ-tagokat is meghívtak a prágai szereplésre.

Ami nem olcsó mulatság. A zenekar nevezési díját az IFZ Egyesület állja, a gyerekeknek a szállást és az étkezést kell fizetni-

Javában zajlanak a próbák a prágai megmérettetésre

skatulyából. Első nemzetközi fellépésük a WASBE nemzetközi fúvószenekari szervezet prágai versenyére lesz. Ami a karmester elvárásai szerint nem csak egy kellemes kirándulás ígértét hordozza, hanem lehetőséget egy komoly szakmai teljesítménnyel történő bemutatkozásra. A cél pedig egyértelmű: a nemzetközi arany minősítés megszerzése.

Az IFZ az amatőr zenekarok kategóriájában indul, egy kötelező darab mellett Hidas Frigyes

ük. Ha sikerül további támogatókat szereznünk, akkor a tagok anyagi terhe csökkenhet. És hogy esetleg máskor is eljuthassanak külföldre, a hosszú távú működés biztosítása érdekében, az egyesület pártoló tagsági rendszert vezetne be. Erről a jövő év eleji közgyűlésén döntenének.

A zenekar idei utolsó fellépése lapzárta után, december 11-én, a lovardában rendezett jótékonysági rendezvény volt. Prága előtt néhány

nappal újabb nagy koncertet adnak, amelyben különleges meglepetés produkciók, igazi zenei csemegék is lesznek. Jövő tavasszal pedig ismét idehaza, Balatonföldváron méretetik meg magukat, egy regionális fúvósversenyen.

Határtalan muzika

„Határtalan muzikát” élvezhettek a tolnaiak a Zene Világnapja alkalmából. Egy nemzetközi, mégis igazán tolnai koncerttel ünnepelhetett a közönség. A Tolnai Ifjúsági Fúvószenekar (IFZ) a német Musikverein Erzingennel (MVE) együtt koncertezett a Tolnai Kulturális Központban, szép számú hallgatóság előtt. A német zenekar karnagyát pedig nagyon sokan ismerik a városban, hiszen ő, Hepp Attila vezette korábban a Tolnai Ifjúsági Fúvószenekart, a tolnai zeneiskola rézfúvós tanáraként.

Az MVE a zene világnapján, Szekszárdon koncertezett. Másnap pedig Tolnán adtak nagyszerű közös koncertet az IFZ-vel.

A német együttes ugyan a tolnaihoz hasonló méretű, de inkább felnőttekből álló zenekar. A pezsdítő hangulatú koncerten felváltva muzikált a két csapat. Rendkívül változatos műsorukban szerepelt az indulóktól kezdve a fúvószenekari műveken keresztül a filmzenéken át egészen a mai pop slágerek feldolgozásáig mindenféle műfaj. Zárásként pedig közösen játszották el az Abba Goldot, amely mindkét zenekar repertoárjának része. Így egy rövid közös próba elég volt az összehangolódáshoz – miként azt Tari Gergely, az IFZ karnagya elmondta. K.E.

A laikusok számára is érdekes, gyakorlati útmutatással is szolgáló előadások zajlottak a Családszolgáltató Központ hagyományos, immár 16. szakmai napján, amelyet december 1-jén rendeztek a zeneiskola dísztermében.

A konferencia résztvevőit Pástiné Szentendrei Márta, a Családszolgáltató Központ vezetője köszöntötte, majd Lóki Hanna, a zeneiskola növendéke remek produkciója következett: a Ha én rózsá volnék című dal, gitárral kísérve. Berta Zoltán alpolgármester megnyitó beszédében többek között a család fontosságát hangsúlyozta és a családsegítők munkáját méltatta.

A gyermekpszichológia időszerű

Boldogság órák

Újabb érdekes előadások a szakmai napon

kérdéseiről dr. Csábi Györgyi, az új pécsi gyermekpszichiátriai osztály docense tartott előadást. Olyan betegségek felismerhetőségéről beszélt, mint az autizmus, a tic betegség, a magatartászavarok, vagy a depresszió. Szólt a legtöbb esetben sürgősségi ellátást igénylő problémákról, mint az öngyilkosság (i kísérlet), az elmezavarok (amelyeket drogok is kiválthatnak), illetve a gyerekek bántalmazása.

– Az ember boldogsága 50 százalékban öröklött tulajdonságokon múlik, 10 százalékban a külső

körülményeken, 40 százalékban pedig a tudatos cselekedeteken. A boldogságunk tehát jelentős részben rajtunk áll – erről már a „Jobb veled a világ” Alapítvány munkatársa, Dobrova Zita beszélt. Elmondta, hogy már Magyarországon is létezik kidolgozott „boldogság program”, amit mintegy 3200 pedagógus alkalmaz, és közel kétszáz iskola, óvoda pedagógiai programjában is szerepelnek a „boldogság órák”. Amelyeken többek között olyan technikákat lehet megtanulni, mint a hála, az opti-

mizmus, a jó cselekedetek, vagy a megbocsátás gyakorlása.

A szakmai nap harmadik referátuma az egyre komolyabb problémát jelentő iskolai és kiber-megfélemlítésről szólt, Huber Károly, a Felelős Társadalomért Közhasznú Alapítvány kuratóriumi elnökének előadásában. 2013-ban az alapítvány külföldön bevált gyakorlatok alapján elkészítette a Megfélemlítés Elleni Programot, amelyet azóta több hazai iskolában is kipróbáltak. Az ingyenes programot bármely iskola alkalmazhatja, több kiadvány is született már ebben a témában, illetve tréningek, előadások is segítik a küzdelmet. Jelentős lépések történtek afelé, hogy a megfélemlítés elleni fellépés az iskolai oktatás hivatalos eleme legyen.

Újra van állandó orvosa a mözsi körzetnek

Szűcsné Dr. Zsiga Éva hosszú távra tervez

Már öt éve nem volt állandó orvos Mözson, de október elsejétől Szűcsné dr. Zsiga Évának köszönhetően remélhetőleg hosszú távra megoldódik ez a probléma.

A Bogyiszlón élő doktornő egyelőre nem rendelkezik háziiorvosi szakvizsgával, ezért a Praxisprogram I. keretében vállalta el a mözsi IV. számú körzet ellátását.

Már gyerekként orvosnak készült

Zsiga doktornő már az általános iskola 6. osztályában, amikor biológiát kezdtek tanulni, tudta, hogy orvos szeretne lenni. Alapfokú tanulmányait Bogyiszlón végezte el, majd az egészségügyi szaközéiskolában tanult tovább Szekszárdon. Az orvosi egyetemen 2003-ban szerzett diplomát Budapesten. Az államvizsga idején már szülés előtt állt, második lánya pedig 2005-ben született. Ezután 2007-től 2011-ig a szekszárdi kórház bőrgyógyászati klinikáján dolgozott. A gyakorlatvezető orvosa kérte fel erre, bár ő igazából nem szeretett volna bőrgyógyász lenni. Ugyan már csak egy év gyakorlat kellene hozzá, hogy az lehessen, de most sem vágyik rá, hogy kórházban dolgozzon. A háziiorvosi munka jobban tervezhető. Az igazi álma az volt, hogy igazságügyi orvosszakértő legyen. Ehhez közel került: 2011-től ugyanis a Tolna Megyei Rendőr-főkapitányságon dolgozott, de házi- és üzemorvosként. A börtön dolgozóit is ő látta el. Főként gyermekei miatt hagyta abba ezt a munkát.

Szakvizsga 2018-ban

Az Országos Tisztiorvosi Szolgálatnál pályázott a tartósan ellátatlan háziiorvosi körzetek betöltésé-

re kiírt Praxisprogram I. keretében a mözsi körzet háziiorvosi teendőinek ellátására. Mivel háziiorvosi szakvizsgája még nincs, heti 4 napban rendel, egy nap a gyakorlat, ami az egyetem döntése szerint még 18 hónapig tart, ezt tehát 2018 áprilisában tölti le. Mivel egy évben csak két időpont adott a vizsga letételére, ezért legrosszabb esetben két év múlva szerezheti meg a szakvizsgáját. Háziiorvosként minden szakterületet mind kismernie alapszinten: belgyógyászat, sebészet, ideggyógyászat, pszichiátria, gyermekgyógyászat, szülészeti. Mindemellett még jogi ismeretekből is vizsgázni kell. Ezeknek az alapismereteknek köszönhetően tudja, hogy esetleg be kell-e utalnia valamilyen szakrendelésre a beteget, de tud segíteni akkor is, ha valakinél mondjuk otthon indul meg a szülés. Szükség esetén egyéb sürgős esetekben is házhoz megy. A betegeknek nemcsak gyógyszer ad, hanem különösen a krónikus betegek esetében, tanácsot is az életmódjukra vonatkozóan. Emellett természetesen feladata a betegségek megelőzése is, pl. oltással.

Tengelici páciense is van

Szűcsné dr. Zsiga Éva jelenleg közalkalmazottként látja el háziiorvosi feladatait. Így egyelőre nem érinti súlyosan, hogy a több éves bizonytalan helyzetben jó néhányan átjelentkeztek másik körzetbe a mözsiak közül. Jelenleg 1200 helyett 1044-en

tartoznak ide, de mint Zsiga doktornő elmondta, többen jönnek hozzá, a korábbi ismeretség alapján Szekszárdról, és még tengelici betege is van. Amikor megszerzi a szakvizsgáját, mint a legtöbb háziiorvos, már ő is vállalkozóként fog dolgozni. Akkor neki kell majd fenntartania a praxisát. Jelenleg a rendelő költségeit az önkormányzat biztosítja. Látszik, hogy nemrégiben újították fel az épületet, de a doktornő azért szükségesnek lát néhány átalakítást, a belső tér átrendezését. Jó lenne egy külön kis váróterem a hozzá érkező nem beteg látogatóknak, mint az orvoslátogatók, és egy-két felszerelés is hiányzik még a rendelőből.

Az új mözsi háziiorvos, Szűcsné dr. Zsiga Éva

A család a legfontosabb

Két lánya Tolnán kézilabdázik, ennek révén sokan ismerik. Ha itt rendeznek NB II-es bajnoki fordulót, ő látja el az egészségügyi felügyeletet ingyenesen, segítséget nyújtva ezzel a csapatnak.

Gyermekei Bogyiszlón járnak általános iskolába. Bár a nagyobbik már hetedikes és kiváló tanulmányi eredménye megengedné, nem szeretne hatosztályos gimnáziumba menni, és elhagyni a remek bogyiszlói osztályközösséget. Most kezdett csak biológiát tanulni, de egyáltalán nem érdekli az élővilág, az emberi test, nem vágyik arra, hogy orvos legyen. Testvérét sem vonzza ez a tudományterület. Édesanyjuk ezt a legkevésbé sem bánja. Egyelőre csak azt szeretné, hogy nyugodtan végezzék el az általános iskolát Bogyiszlón. Családcentrikusnak tartja magát, és nem szeretné gyermekeit kiszakítani jelenlegi környezetükből. Éppen ezért nem is gondolt arra, hogy – mint oly sok magyar orvos – külföldre menjen dolgozni a jobb feltételek, anyagi megbecsülés miatt.

Kovács Etelka

Mindent a genetika irányít

A nő és a férfi – ősidőktől napjainkig

A paleolit életmód magyarországi szakértőjeként ismert Szendi Gábor pszichológus a Testes-Lelkes Esték keretén belül hívta meg a Tolnai Kulturális Központ. Most a férfi és a nő evolúciós változásairól hallgathattunk érdekes előadást.

Aki azért ment el az előadásra, hogy párkapcsolati problémák megoldásairól halljon, annak csalódnia kellett. Mert bizony itt nem a lelki élet került szóba. Kőkemény genetikát kaptunk a mintegy kétórás előadás alatt. A szaporodás és a genetikai kiválasztódás természetes folyamatának titkaiba vezetett be bennünket az előadó. Megvilágította, miért van eltűnőben a férfias férfi típusa, hogy az emberek tudat alatt milyen alapon választják ki társukat, hogyan tudjuk eladni magunkat ezen a „genetikai piacon”, ki és miért lesz sikeresebb a párválasztásban. Megtudhattuk,

Szendi Gábor pszichológus

hogy minden ember nőként kezdi az anyaméhben, csak bizonyos hormonhatásokra alakulnak át férfivé. (Lám, a Biblia itt bizony téved – a nő volt előbb). Az apró különbségeknek, változásoknak hihetetlen nagy szerepe lehet genetikai szempontból. Megtudhattuk, miért alakult ki a férfiaknál a nagy mellű hölgyek iránti fokozott figyelem, mi a szőke hajú nők sikerének titka, hogy az alacsonyabb nők nemzőképesebbek, jobban szaporodik, aki szimmetrikus testfelépítéssel rendelkezik, és hogy a férfiak a szaporodás tekintetében fogyóeszköznek minősülnek. A nők az evolúció során inkább vonzódtak a dominánsabb férfiakhoz, akik sikeresebbek az életben, így nagyobb mellettük a túlélés lehetősége. Ezek a hős férfiak azonban, bár életüket adták a családjuk megmentéséért, (így az utód megmenekült és életben maradt), sok nőnél voltak „sikeresek”.

Tudat alatt a mai napig mindent a genetika irányít. Szépnek azt látjuk, ami/aki egészséges, így nemzőképesebb. A mai gazdag, sikeres férfiak iránti vonzódás hátterében egyszerű dolog áll: a gazdagság a férfi státuszát mutatja, azt, hogy nagyobb az eltartó képessége, így többet tud áldozni a családnak, az utód fenntartására. Nagy probléma, amikor a mai ember „belekever” a természetes kiválasztódás rendjébe. Például a férfias, sovány nő, mint ideál, a szaporodás rendjét borítja fel, hiszen az ilyen típusú hölgyek kevésbé, vagy egyáltalán nem termékenyek.

A fogamzásgátlók hatása sokkal súlyosabb, mint gondolnánk. A gyógyszer hatására ugyanis az emberek nem képesek helyesen kiválasztani a számukra legmegfelelőbb társat. A nemi érés korábbra esik, de akkor még lelkileg nem érett a fiatal a gyermeknevelésre, így marad az abortusz, ami a későbbi sikeres szülést veszélyezteti. Megdöbbentő adat az is, hogy a mai napig a családfelelő saját utóda marad nagyobb eséllyel életben, és a nevelt gyermekek többször szenvednek balesetet.

Az előadás alapjául szolgáló könyvek: „A nő – felemelkedése és tündöklése”, valamint „A férfi – hanyatlása és bukása” megtalálhatók a tolnai Városi Könyvtárban.

Link Judit

A postagalamb csukott szemmel repül

A szekszárdi egyesület tolnai elnökét öt évre újraválasztották

A jó postagalamb ezer kilométerről is hazatalál. A környék galambászaiban általában évi 16 versenyen vesznek részt a madarokkal. A szekszárdi egyesület elnöke a tolnai Kapinya István.

Hamarabb volt Tolnán egyesülettük a postagalamb-tenyésztőknek, mint Szekszárdon. A megyeszékhelyen 1959-ben alakult meg a csoport, a tolnaiak közül kivált tagokkal, Gmehling Ferenc vezetésével. Párhuzamosan 1968-ig működött a két galambász kör; akkor a tolnai megszűnt.

A Magyar Postagalamb Sportszövetség M-09 Szekszárd elnevezésű civil szervezet elnöke, a tavasszal tartott tisztújítás során újabb öt évre megválasztott Kapinya István. Tolnán él, aktívan részt vesz a városi közéletben; legutóbb az augusztus 20-i ünnepség zárult látványos galambroptetéssel.

Versenyek

A galambászok országos szövetségének harminc tagszövetsége van. A legnagyobbak közé tartozik a Dél-Duna Tagszövetség, mely Adonytól Bajáig, Sárbogárdtól Kiskunhalasig 17 tagegyesületet számlál, köztük a szekszárdit. Bogyiszlói, kakasdi, kölesdi, sárszentlőrinci, sióagárdi, szekszárdi és tolnai tenyésztők csatlakoztak ehhez a csoporthoz, szám szerint húszan. Közülük 14-en versenyeztetik rendszeresen a madarait. Általában évi 16, úgynevezett főversenyen vesznek részt. A rövidtáv 100 és 300 kilométer közötti, a középtáv 300-500 kilométeres, míg a hosszú 500-800 kilométeres lehet. Néhányan maratoni, esetenként ezer kilométer feletti versenyekre is beneveznek.

A tenyésztők tíz galambból álló csapatokat indítanak a versenyeken. A visszaérkezők 33,3 százalékát díjazák, az időeredmény alapján. Sokan nem érkeznek vissza; a veszteség 50 százalék körüli. Áldozatul esnek a ragadozó madaraknak, baleset éri őket, eltévednek, vagy más „sporttársnál” kötnek ki.

Az indítani kívánt postagalambokat a szekszárdi gyűjtőhelyre viszik, ahonnan speciális, klímás kamionban szállítják őket tovább a feleresztési helyre. Egy estét pihennek, majd etetés, itatás után, jó idő esetén, kora reggel startolhatnak. A tagszövetségi versenyeken 3-5 ezer, az országosakon 10-15 ezer is indul egyszerre. Eleinte nagy rajokban repülnek,

aztán kisebb csapatokat alkotva igyekeznek az otthonuk felé. Átlagos utazósebességük 75-80 km/óra, de jó széljárás esetén 100-120 kilométert is megtesznek óránként.

A start időpontját rögzítik; az ma már interneten is követhető. Itthon elektromos – számítógépes kapcsolattal rendelkező – óra fogadja a galambot, ami tulajdonképpen egy áteresztő kapu. Azon áthalad, s a lábára erősített gyűrű alapján azonosítják, illetve rögzítik az érkezési időt. Az óra leplombált szerkezet. Az órabontásra a verseny végeztével kerül sor, a szekszárdi bázison.

Újrakezdések

Kisgyermekkorát a Fadd melletti Alsó-Várszegpusztán töltötte Kapinya István. Tízévesen került Tolnára. Akkor már foglalkozott galambokkal. Ez az első tenyésztői korszaka a katonasághoz való bevonulásával zárult le. Akkor kénytelen volt felszámolni az állományt.

Később újrakezdte. Sok segítséget kapott a régi tolnai tenyésztőktől: Baka Jánostól, Farkas Józseftől és Hidasi Jánostól. A kilencvenes években már szép versenyeredményeket ért el. Ám a madárinfluenza miatt, 2006-ban ismét abbahagyta a tenyésztést, félve családtagjai – felesége és két gyermeke – egészségét.

A harmadik nekirugaszkodás ideje 2013-ban érkezett el. Most az állományépítés lázában ég. A postagalamb ugyanis 3-5 éves korban hoz csak igazi eredményt. Versenyeztetni félévesen kezdik, s 6-7 évesen már kiöregszik, tenyésztésbe kerül. Előfordul, hogy még tízévesen is röptetik, de afölött már semmi esetre sem. Egyébként, ha baj nem éri, akár 16 évet is él el egy galamb.

Macskamentes övezet

Kapinyaék háza, kertje macskamentes övezet. Háborítatlan galamb-paradicsom. Gondtalan fiókanovelés. A galambház fészkeibe általában két tojás kerül, amiből a tenyésztő egyet hagy meg, hogy ne legyen nagyon leterhelve a versenygalamb. A párkapcsolat ezeknél a madaraknál egy életre szól. Felváltva ülnek a tojásokon, együtt táplálják a fiókákat. A hímek az

eredményesebb versenyzők, azok igyekeznek jobban vissza a párjukhoz, a tojáshoz, a fiókához. A versenyszellemet úgy erősítik a galambászok, hogy kikapasztják: melyik repül gyorsabban, ha tojás, melyik, ha utód van a fészekben. S a start idejére olyan életállapotba hozzák őket, ami a leginkább inspiráló a számukra.

zott a selyemgyárban, mint géplakatos, aztán az atomerőműbe került, szerződés kötő anyagbeszerzőnek, ahonnan 2010-ben ment nyugdíjba. De még most, 63 évesen is tele van tervekkel.

Egyelőre ötven galambbal foglalkozik. Ismeri a tulajdonságaikat, szokásaikat, szívesen beszél a velük kapcsolatos érdekességekről.

Például arról: mennyire óvták a tenyésztőtársai attól, hogy vegyes színűeket tartson. Sokak szerint az igazi postagalamb a kékszalagos és a kékkovácsolt. Nála meg van fehér, fakó és vörös is. Mondták, hogy a héja kiválasztja az eltérő példányokat. De kiderült a versenyek végeztével, hogy nem tűnt el több más színű, mint amennyi kék.

Nagy rejtély a tájékozódó képességük. Se az nem bizonyított egyértelműen, hogy a Föld mágnessége vezérli őket, se az, hogy a Nap állása. Nagy magasságból, tiszta időben akár száz kilométerre is ellátanak, de többnyire csukott szemmel repülnek. És borús időben sem tévednek el.

Egy jó kiállítás fiatal postagalamb ára 3-5 ezer, egy eredményes felnőtt példányé 10-100 ezer forint Magyarországon. A két fogadóhelyre rendelkező versenyóra 180-200 ezerbe kerül. Tehát a galambászat sem olcsó hobbi. Nagy előnye viszont sok más szabadidős tevékenységgel szemben, amit a tolnai tenyésztő így összegez: ebből nem lehet kiöregedni, ezt egy életen át csinálhatja, aki szereti. *Wessely*

Fotó: Németh István

Kapinya István a galambháznál

Egy életen át

Az új állomány ígéretes. Szeretné majd velük Kapinya István elérni a régi eredményeit. (A kilencvenes években még Magdeburgból, 830 kilométerrel is jött haza galambja.)

Nem tartozik az unatkozó nyugdíjasok közé. Szőlészete, gyümölcsöse is van. Közel húsz évet lehu-

Manna BIO BOLT

Kínálatunkból:

- gyógyteák
- Lenkei vitamin
- reform élelmiszerek
- friss reform kenyerek
- glutén, laktózmentes termékek
- Biotech, Scitec termékek
- étrendkiegészítők
- talpbetétek

Manna Biobolt Tolna

MANNA BIOBOLT
(Tolnán, a kápolnai buszmegállónál)
Tolna, Kápolna tér 7. Tel.: 30/6419498
Nyitva: h-p: 8-12, 13-17, sz: 8-10

ORBÁN KLAUDIA
NŐI-FÉRFI, GYERMEK FODRÁSZ
ÉS MŰKÖRÖM ÉPÍTŐ

Tolna, Tinódi utca 4.

Bejelentkezés:
+36 30/851-3034

Nem valószínű, hogy az idősebb generációból akad bárki, aki hajdan ne olvasta volna a Koppányi aga testamentumát, vagy ne nézte volna a tévében a Tüskevárt. De vajon ma akad-e Tolnában gyerek vagy felnőtt, aki még Fekete Istvánt olvas?

Ha valaki azt hinné, hogy a mai magyar átlagember egyáltalán nem olvas igényes irodalmat, az téved. Igaz, az a kor, amelyben a nyomtatott betű volt az egyetlen ablak, amin keresztül a világra láttunk, végleg eltűnt, de a könyv azért köszöni, még megvan. Maradtak és keletkeztek ugyanis olvasói rétegek, amelyek – ha nem is úgy, mint régebben – de kézbe veszik a könyvet. Többnyire célközönségként, „tudatos fogyasztóként”, érdeklődési körüknek és lelki alkalmuknak megfelelően. Ilyen a tolnai Selyemgyár utcában lakó Schmidt Jánosné, aki nem csak olvasó, hanem gyűjtő is, s akinek könyvszekrényében mára csaknem minden Fekete István műve megvan. Amiket aztán nem csak rojtosra olvasott, és olvas még ma is, hanem amikről pontos nyilvántartást vezet, ahogy az egy valamirevaló gyűjteménynek dukál. Kollekcója ugyanis még nem teljes. Nem csak már megjelent művek hiányoznak belőle (nem sok), de újakra is vadászik, amik majd’ ötven évvel az író halála után

Olvasni ma is jó

Tolnai tagja is van a Fekete István Irodalmi Társaságnak

még ma is fel-feltünedeznek a könyvpiacon. Ezek persze már nem regények, vagy más nagyobb lélegzetű művek, hanem újságokban egykor megjelent publikációk, színházi forgatókönyvek – mert Fekete István ilyeneket is sokat írt a második világháború előtt –, s amik idáig nem jelentek meg nyomtatásban. Ahogy új számomra Fekete István, a költő is. Ezeket túl gyűjti az író fiának, az Amerikában élő, ifjú (ő is túl van már a nyolcvanon) Fekete Istvánnak a műveit is, akit édesapjához hasonlóan jó írói vénával áldott meg a sors.

– **Hogy kezdődött ez a „szerelem”?** – kérdezem Schmidt Jánosnétól tolnai otthonában.

– Apám az útikönyveket gyűjtötte. Több száz volt neki belőlük, amiket aztán én is kiolvastam. Ezek közt lapult Fekete Istvánnak Kittenberger Kálmánról, a nagy utazóról és vadászról szóló könyve.

Ez keltette fel az érdeklődésemet, ami után aztán nem volt megállás. Érdekes ugyanakkor, hogy ezek a zömében ifjúsági regények nem

Schmidt Jánosné kedves könyvei körében

gyerekként kerültek a kezembe, hanem már nagylányként, vagy fiatal felnőttként kezdtem el olvasni őket. És volt miért. Mert Fekete István hallatlan természet-szerete, azzal, ahogy olvasói elé tudta varázsolni az erdőt, a rétet, a mezőt,

feledhetetlen gyermekkoromat hozta vissza. Mi ugyanis egy jó ideig egy Decs alatti sárközi pusztán, Cserencen laktunk, aminek az emléke örökre belém ivódott. Azóta is, ha ezt a szót hallom, hogy szabadság, nekem a rejtelmekkel teli, ugyanakkor határtalan pusztá jut az eszembe. Itt voltam boldog kisgyerek, ami a családnak elköltözésével azt hittem, hogy végleg elveszett. Mígnem Fekete István könyvei kézen fogtak és visszavezettek ide. A Ballagó idő, a Bogács, a Tüskevár a Téli berek és a többiek akár e tájon, itt a Gemenci-erdő közelében is íródhattak volna. Nem is tudom, hányszor olvastam már el őket. Talán ennek tudható be, hogy egy időben magyar-történelem szakos tanár szerettem volna lenni, amit aztán egy hosszantartó betegséggel felülírt az élet.

– **Hány könyvből áll a gyűjteménye?**

– 57-ből, ebből 54 az idősebb, 3 pedig az ifjú Fekete Istváné.

– **Tud más gyűjtőről is? Netán akad ennek valami szervezete, fóruma?**

– Igen. 2009 óta tagja vagyok az Ajkán székelő Fekete István Irodalmi Társaságnak, ami egyben olvasóklub is. Ez a szervezet nem csak méltó módon ápolja a nagy író emlékét, és fenntartja múzeumát, de hitelesen őrzi a szellemiségét is. ká

A BHG-ASZ KFT. SZAKKÉPZÉST HIRDET KÖZÉPFOKÚ SZAKKÉPESÍTÉSSEL RENDELKEZŐK RÉSZÉRE!

Belső képzéseinkre várjuk, olyan vállalkozó kedvű szakmunkások, technikusok, érettségivel rendelkezők jelentkezését, akik szívesen elsajátítanának egy új szakmát, nem tudnak vagy nem szeretnének eredeti szakmájukban elhelyezkedni!

Januártól induló belső képzéseink:

- CNC marógépen (elvárás szakirányú végzettség vagy érettségi)
- CNC Huzalszakra forgácsoló gépen (elvárás szakirányú végzettség vagy érettségi)
- Gépbeállítóként a Présüzemünkben (elvárás szakmunkás végzettség)
- Szerszámkészítő (elvárás szakmunkás végzettség)

Amit kínálunk:

- Versenyképes jövedelem már a képzés ideje alatt, és utána is
- A fenti szakmák mindegyikét szakképzett dolgozóink felügyelete mellett sajátíthatják el.
- A képzés során jól teljesítőknek hosszú távú munkalehetőséget kínálunk.

Elvárások:

- Legalább egy szakmában megszerzett szakmunkás képesítés
- Felvételi során a szükséges eredmény elérése
- Igény a hosszú távú együttműködésre

A szakképzésekre legkésőbb január 7-ig várjuk a jelentkezéseket a BHG-ASZ Kft-nél. 7100 Szekszárd, Keselyűsi u. 4-8. További információért keressen minket a +36 74 529 917 vagy a +36 70 382 0861 telefonszámok valamelyikén, e-m@il-ben pedig a hr@bhg-asz.hu címen!

<p>4. TOLNA COOP Deák F. u. 34. Tel.: 74/440-053</p> <p>Aram- és gáz felolvasztás!</p> <p>Trappista sajt</p> <p>1399 Ft 2016. december 14-31-ig.</p> <p>Árnyítsd a hűségpontokat a plüssökért! Rozslatok az üzletben!</p> <p>Minden kedves vásárlójának Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és Békés, Boldog Új Esztendőt kíván a Kop-Ka Zrt.</p> <p>ERZSEBET UTALVÁNY ELFOGADHATÓ</p>	<p>7. TOLNA vegyesbolt Bartók B. u. 25. Tel.: 74/440-503</p> <p>TÁP FORGALMAZÁS!</p> <p>Akciók</p> <p>Friss sertés lapocka</p> <p>879 Ft 2016. december 14-24-ig.</p>	<p>14. MÖZS COOP Alkotmány u. 31. Tel.: 74/673-432</p> <p>Aram- és gáz felolvasztás!</p> <p>Friss csirke mell filé</p> <p>1199 Ft 2016. december 14-24-ig.</p>
--	--	--

Akciós termékeinkre előrendelést felvesszünk.

Schall Zoltán

VÍZ-SZENNYVÍZ, FÜTÉSSZERELÉS, GÁZSZERELÉS ÉS JAVÍTÁS

Tervezés és kivitelezés. **INGYEN ÁRAJÁNLAT!**

MUNKÁTÓL FÜGGETLENÜL **10% ANYAGKEDVEZMÉNY**

Tolna, Táncsics M. u. 11.
Tel.: 06 70/5886-934

HÁZTARTÁSI GÉPEK JAVÍTÁSA

- ✓ MOSÓGÉPEK
- ✓ MOSOGATÓGÉPEK
- ✓ MIKROHULLÁMÚ SÜTŐK
- ✓ PORSZÍVÓK
- ✓ BOJLEREK...

ÉS **BÁRMI, AMI ELROMOLHAT!**

SZABÓ ROLAND
TOLNA, ALKOTMÁNY U. 44.
TEL.: 20/471-86-72

VIGYÁZAT!
Ezzel csökken a fűtésszámlája!

Kiváló minőségű, magas műszaki tartalmú **NYÍLÁSZÁRÓK A PIACI ÁR ALATT!**

Adjon esély otthona komfortossá tételéhez! Fantasztikus, **INGYENES ÁRAJÁNLATOT** adunk Önnek, csak hátra kell dőlnie.

Ne tegyen fárasztó km-eket, **HÍVJON** gyorsan, cselekszünk!
VERHETETLEN ÁR/ÉRTÉK ARÁNY!
Kezdje meg a felújítást még ma, új formába hozzuk otthonát!

06 20/355-4368, 06 30/377-5336

TÁP-TAKARMÁNY BOLT

PURINA TAKARMÁNYOK TELJES VÁLASZTÉKA

SZEMES TERMÉNYEK KEDVEZŐ ÁRON!

Takarmányok házhoz szállítása

KUTYA-MACSKA TÁPOK ÉS HALCSALIK FORGALMAZÁSA

ELŐNEVELT CSIBE, KACSA IRATHATÓ! RÁNTANI VALÓ CSIRKE, TYÚK, KAKAS RENDELHETŐ!

FELKL MÁRTON Tolna, Kodály u.18.
Tel.: 74/441-468, 06/30-3700-427
Nyitva tartás hétfőtől-péntekig: délelőtt: 7-10 óráig, délután: 15-17.30-ig, szombat délelőtt: 7-10 óráig

GULD CSABA www.turboautosiskola.hu

TURBÓ AUTÓSISKOLA TANFOLYAMOT INDÍT

2017. január 30-án, hétfőn, 17 órakor

személygépkocsi, tehergépkocsi, nehézpótkocsi, segédmotorkerékpár, motorkerékpár kategóriákban

Személyre szabott oktatás, számítógépes gyakorlási lehetőség.

Tolna, Deák Ferenc u. 5. (iroda)
hétfő, szerda, csütörtök du. 14-16.30 óráig
Tel.: 06 70/365-4613, este 442-123

MOTOROKTATÁSHOZ MOTORT BIZTOSÍTUNK!

KOVÁCSOLTVAS ELEMÉK

katalógusból rendelhetők

Bajai és Fia Kft. Vasudvar
Tolna, Bajcsy-Zs. u. 72.
74/443-215, 74/443-553

TORNÓCZKY TETŐ

→ **ÁCSMUNKÁK**
→ **TETŐFEDÉS**

Bramac, Lindab, Creaton, Terrán, Tondach, Gerard

Tolna, Ady Endre u. 16.
Tel.: +36 (30) 204 5690
E-mail: tornoczkyteto@gmail.com
www.tornoczkyteto.hu

ZSEBI

táp- és takarmánybolt

Széles választékkal várjuk vásárlóinkat!

- gabonafélék
- tápok, takarmány kiegészítők
- kutya-macska eledel

• DOVIT termékek, halcsali, haleledel

- madáreleség
- PB gáz csere
- rágcslóirtók
- zsákos burgonya

INGYENES HÁZHOZZÁLLÍTÁS!

Nyitva: H-P: 8⁰⁰-12⁰⁰, 13⁰⁰-17⁰⁰
SZO.: 7⁰⁰-12⁰⁰

Tolna, Hajós u. 8. (a Temető mellett)
06-20/343-1261 • 06-20/235-3662

ANTAL SZERVIZ KFT.

BOSCH Service
7130 Tolna, Szedresi u. 1014. Hrsz. (a Tescoval szemben, az automósó mellett)
Tel.: 74/540-703 • Mobil: 20/981-93-71
E-mail: postmaster@antalszervizkft.t-online.hu

DIAGNOSZTIZÁLÁS, SZERVIZELÉS, GUMISZERELÉS

SZOLGÁLTATÁSAINK:

Műszaki vizsgáztatás:

- ✓ személygépkocsi
- ✓ 3,5 t-ig kis-, tehergépkocsi
- ✓ motorkerékpár
- ✓ mezőgazdasági vontató
- ✓ lassú jármű

Eredetvizsgálat minden típusra

ANHUR KFT. TEMETKEZÉS

Állandó készenlét 0-24 óráig:
06-30/936-32-55

Szakálos Mihály ügyintéző
Telefon: 74/457-016, 06 30-978-78-74

Iroda, bemutató terem:
Tolna, Hajós u. 5.

www.anhurtemetkezes.hu

ÁRNYÉKOLÁS-TECHNIKA

- ✓ REDŐNY (műanyag, alumínium, fa),
- ✓ RELUXA,
- ✓ SZALAGFÜGGÖNY,
- ✓ FIX/MOBIL SZÚNYOGHÁLÓ,
- ✓ NAPELLENZŐ,
- ✓ HARMONIKAAJTÓ,
- ✓ HEVEDERZÁR

KÉSZÍTÉS - JAVÍTÁS

UJVÁRI RÓBERT
Tolna, Wosinsky u. 4.
Telefon: 74/441-477 és 20/35-54-368

TOLNAI FÁK

Őszi-téli csodák

Fáink és bokraink nagy része tavasszal virágzik. Csak néhány van, ami a nyári kánikulában kezd el virítani. Olyan pedig, ami csak ősze bontja ki a szirmait, csak kivételesen akad. De van. Nagyon sokuknak a termése is gyönyörű.

Őszi sétánkat még szeptemberben kezdtük, azután, hogy kertész ismerősök hívták fel a figyelmemet egy utcán látható, ház előtti csodára. Még a házszámot is megkaptam: Akácfasor utca 66. A látvány tényleg lenyűgöző volt. A ház előtt egy közepes méretű bokor volt látható, ami ekkor volt teljes pompájában, miközben a többi bokor már a lombhullásra készülődött. Virágai fehérek, feltűnő formájúak és nagyon jó illatúak. Pártája hófehér, keskeny, amelyből a hosszan kiálló porzók tették igen dekoratívvá. Hogy mi ez? Hát feladta a leckét. Kellett pár nap kutakodás, hogy most ide írhassem: ez a végzetfa, vagy szerencsefa (nekem ez utóbbi tetszik jobban), tudományos nevén Clerodendron trichotomum, ami, mint később megtudtam, Nyugat-Európában épp most slágernövény. Amúgy Kelet-Ázsiából származik, és hozzánk is a globális felmelegedés hozta el, lévén, hogy csak az enyhe fagyokat viseli el.

Amint a ház asszonyától, Kovácsné Nóritól megtudtam, ő 2-3 évvel ezelőtt kis csemeteként kapta ajánldékba a barátánójától, aki ezt Zombán, a Rappay kertészetben

vásárolta. (Dr. Rappay József zombai állatorvosról tudni kell, hogy nem mellesleg megszállott egzóta gyűjtő, aki szenvedélyesen ad-vesz, csereberél növény-különlegességeket, évtizedek óta.)

Ez az őszi csodabokor aztán átmegegy téli tűnémennyé, amikor őszi végére, elnyíló virágai, termést érelve, acélkék csontárokra lesznek, amelyeket, csillag alakban, vérvörössé vált csészelevelek vesznek körül. (7.) Az egész bokor olyan, mint egy élő csillagrendszer. Kár, hogy karácsonyra ezek is lepotyognak.

Színpompás termések a Merczel-kertből

Innen, egy jó hónapra rá a mözsi Merczel-kertbe látogattunk el, további kerti ékszerek után kutatva, az addigra már az őszből telbe fordult időben. És nem eredménytelenül.

Legelőször is a gyönyörű díszalma-fákat láttuk meg, természetben tobzódva, a kénsárgától a vérvörös (2., 3., 9.), de szépen megpirosodott már az örökzöld, szúrós csodabogyó

Fotók: Nemesi István

A végzetfa, vagy szerencsefa a Akácfasor utcában

(Ruscus aculeatus) idei termése is. (1.) Gyönyörű látványt nyújt a kékséggel bevont vesszejú kínai lilabogyó (Callicarpa bodinieri) termés özöne, amelynek sötétlila bogyócskái szorosan egymás mellé simulva ülnek az ágakon. (5.) Mint piros kis csillárok lógnak a kányabangita (Viburnum opulus) termései (8.), aminél csak az örökzöld törpelonc (Lonicera nitida) apró gyümölcsei érdekesebbek, amiknek áfonyászerű (de nem az!) lila bogyóit én magam is itt csodáltam meg először. (4.) Nem túl feltű-

nő, nyári alakja mellett biztosan elmentem már több tucatszor.

Hogy melyik az első tavaszi virág? Volt pár válaszom a feltett kérdésre, tudván, hogy a hunyor, a téltemető és még néhány kora tavaszi virág – ezekből is van itt bőven – jóval megelőzik a hóvirágot. De most rajtavesztettem. Mert itt november végén (!) már kinyílt az első tavaszi bokor, a korai bangita (Viburnum bodnantense), nevét nem meghazudtoló módon! (6.) Apró, de nagyon jó illatú virágokkal teli ágaihoz, a kertesi sétán többször is visszatértem. Élő gyógyszer egy ilyen növény a kertben – állapítottam meg. Mert ha nem „csinál” egyebet, csak ilyen látványosan fittyet hány a ködre és hidegre, már ez is egy terápia. Ezt ti is ki fogjátok bírni! – üzeni harsányan nekünk, e depresszióra hajlamos világban. Ezért, ha akadnak olvasóink, akik idáig nem szerették az őszt, és utálták a telet, egy szép, téli, napsütötte kora délután sétáljanak ki ide. Megéri. ká

120 éve a lakosság szolgálatában

MÉHN
ÜVEGES

Alapítva: 1896-ban

**ÜVEGEZÉS,
KÉPKERETEZÉS**
rövid határidővel
HOÁLLÓ KANDALLÓ ÜVEG

Méhn Tibor
ÜVEGEZŐ-KÉPKERETEZŐ MESTER
a biztosítók ajánlott partnere
7130 TOLNA, Bajcsy-Zs. u. 24.
Telefon: 74/440-320

Boros István a szakácsolimpia negyedik helyezettje volt

Szobrász a konyhában

Egyre népszerűbb a szakács artisztika

Ételszobrász-bemutatót tartott Boros István mesterszakács a MAG-Házban, a Testes-lelkes esték programsorozat első felvonásaként. A szakács artisztika egyre népszerűbb. Legjobb művelői hazai és nemzetközi versenyeken mérhetik össze tudásukat.

Ahogy a termékgyártás mellett az értékesítés, a marketing, úgy a szakácsmesterséghez kapcsolódó tálalás, ételdíszítés is külön szakmává vált mára. Az ételszobrászat, a szakács artisztika egyik ifjú tehetsége a bogyaizlói származású Boros István. Miután elvégezte a szekszárdi vendéglátó iskolát, Budapestre került. Bejutott 2013-ban a közétkeztetési szakácsverseny döntőjébe, ahol megismerkedett az egyik legaktívabb hazai ételszobrászsal, Tanács Attilával. Attól kezdve foglalkozik komolyan az ételköltemények készítésével.

A tolnai MAG-Házban november 15-én tartott bemutatót Boros István. Különböző célszerszámai között saját készítésű kés is volt. Faragta, mintázta, csipkázta a retkeket, répákat, dinnyéket. Számos termék alkalmas alapanyaga az

ételszobrásznak: paprika, tök, cékla, krumpli, hagyma, alma, körte. Van, aki tézsaalkotásokat készít, van, aki sajtba, sonkába, főtt tojásba metsz domborműveket, és a zsírsozás is egyre elterjedtebb, amihez a szobahőmérsékleten stabil állagú pálma- vagy kókuszszírt használják.

Gyűlnek már Boros István elismerései. Kedvet elsősorban az artiztikához érez, de egyelőre inkább szakács kategóriában indul a versenyeken. Vannak országos arany, ezüst és bronzérmek; az idei erfurti szakácsolimpiáról egy negyedik helyezéssel tért haza. Oda sem ételszobrászként nevezett be, de alaposan megnézte az artiztikában versenyzők produktumait. A következő megmérettetésen már abban a kategóriában szeretne indulni, valami újdonsággal előrukkolva. Wessely

NŐI FUTSAL NB I.

Hatástalanított ukrán légio

Göcsej SK Sport 36–Brand-Mission Tolna-Mözs 1-5 (1-2). Tolna: Ósz – Varga, Szidorenko, Poliscsuk, Shulha. Csere: Heitzmann (kapus), Maláti G. Vezető-edző: Vologymir Kolok. Gól: Szidorenko 3, Poliscsuk, Varga. A hazaiak a véghajrában teljesen összeomlottak.

Diósgyőri VTK–Brand-Mission Tolna-Mözs 7-6 (5-3). Tolna: Ósz – Varga, Szidorenko, Poliscsuk, Shulha. Csere: Heitzmann (kapus), Maláti G., Hodován. Vezető-edző: Vologymir Kolok. G.: Shulha 2, Varga 2, Poliscsuk, Hodován. Szidorenko már az elején rúgást

kapott, néhány percig ápolni kellett, a miskolciak ezalatt kétféle előnyt szereztek. A vendégek ettől kezdve már „futottak” az eredmény után.

Brand-Mission Tolna-Mözs–Hajdú-böszörmény 1-3 (1-1). Tolna: Ósz – Varga, Szidorenko, Poliscsuk, Shulha. Csere: Heitzmann (kapus), Maláti G., Hodován, Garay-Simon. Vezető-edző: Vologymir Kolok. G.: Shulha. A támadásokat túlbonyolító, sok helyzetet elhibázó tolnaiak az első vereségüket szenvedték el.

A Brand-Mission Tolna-Mözs 8 mérkőzés után 14 ponttal a 4. helyen állt.

FÉRFI FUTSAL NB II.

A Tolna VFC első győzelme

Tolna-Mözs Futsal SE–Airnergy 1-7 (1-5). Tolna-Mözs: Széchenyi – Kneller, Sós, Frankovszky, dr. Papp. Csere: Szócs (kapus), Sára, Kecskeméti, Oláh, Fóris. Játékos-edző: Kneller Balázs. G.: Kneller. Egy rendkívül erős csapattal szemben a hazaiak nagy csalódást okoztak.

Tolna-Mözs Futsal SE–Romhány 5-4 (1-0). Tolna-Mözs: Széchenyi – Kneller, Sós, Gál, Dr. Papp. Csere: Szócs (kapus), Sára, Ágics, Oláh, Kecskeméti, Liszka. Játékos-edző: Kneller Balázs. G.: Ágics 3, Kneller, Kecskeméti. A vendégeket több egykor NB I-es játékos is erősítette, a tolnaiaknál viszont megye III-as labdarúgók léptek pályára. Az utolsó pillanatig nyitott volt a meccs, majd jött Kecskeméti Denisz, aki két védőt is befogatott és kilőtte a rövid felsőt, így eldöntötte a három pont sorsát.

Kelen FC–Tolna-Mözs Futsal SE 4-5 (0-2). Tolna: Szócs – Kneller, Sós, Ágics, dr. Papp. Csere: Széchenyi (kapus), Sára, Fóris, Frankovszky, Oláh, Kecskeméti, Liszka, Merkl. Játékos-edző: Kneller Balázs. G.: Ágics 3, Kneller, dr. Papp. A tolnaiaknak kiváló ellenfélükkel és a gumis, tapadós talajjal is meg kellett küzdeni. A vendégek 3-0-s vezetése után a Kelen még fel tudott állni, de Sósék újítani tudtak.

Tolna VFC–Tolna-Mözs Futsal SE 2-3 (1-1). Tolna VFC: Bildhéber – Éger, Sümegi, Horváth, Cseri. Csere: Ledneczki, Kovács, Kelemen, Karszt L., Karszt A., Buzás, Tolnai, Wéber, Budai. Edző: Wéber Tamás. Tolna-Mözs: Szócs – Kneller, Sós, Frankovszky, dr. Papp. Csere: Széchenyi (kapus), Sára, Ágics, Oláh, Kecskeméti, Gál, Liszka. Játékos-edző: Kneller Balázs. G.: Ágics 2, Sós illetve Ledneczki, Sümegi. Parázs össze-

csapások, izgalom és feszültség jellemezte a csodaszép gólok mérkőzését, a döntetlen igazságosabb lett volna.

Tolna VFC–PAFC MITRE 3-6 (1-4). Tolna: Bildhéber – Ledneczki, Cseri, Éger, Karszt A. Csere: Sümegi, Kovács, Borda, Baros, Bencze, Domokos. Edző: Izsák Géza. G.: Sümegi, Kovács, Éger.

FTC Futsal Fisher-Klima–Tolna VFC 8-1 (5-0). Tolna: Bildhéber – Karszt L., Sümegi, Horváth, Cseri. Csere: Buzás, Karszt A., Ledneczki, Tolnai. Edző: Izsák Géza. G.: Tolnai.

Magyar Máltai SE–Tolna VFC 5-0 (0-0). Tolna: Bildhéber – Cseri, Borda, Sümegi, Horváth. Csere: Karszt L., Mátyás, Budai, Buzás, Fögler, Tolnai. Edző: Izsák Géza.

Tolna VFC–Inter CDF 8-3 (3-0). Tolna: Bildhéber – Karszt L., Sümegi, Kovács, Éger. Csere: Ledneczki, Horváth, Cseri, Baros, Tolnai, Lizák, Mátyás, Wéber. Edző: Izsák Géza. G.: Lizák 3, Cseri 2, Éger 2, Horváth.

Tolna VFC–Garvittax 1-2 (0-0). Tolna: Bildhéber – Éger, Vadas, Sümegi, Karszt L. Csere: Karszt A., Kelemen, Buzás, Horváth, Cseri, Ledneczki, Mátyás, Kovács. Edző: Izsák Géza. G.: Horváth.

Lapzártakor a Tolna-Mözs Futsal SE 22 ponttal a 6., a Tolna VFC 4 ponttal a 11. helyen állt.

LABDARÚGÁS MEGYEI. KÁR, HOGY VÉGE VAN

Tolna VFC–Kakasd 4-0 (1-0) Tolna: Bildhéber – Karszt (Mátyás), Ledneczki, Vízár, Horváth – Sümegi (Budai), Kovács (Buzás), Borda, Tolnai (Cseri) – Szili (Nagy), Szabolcska. Vezető-edző: Buzás Attila. G.: Szabolcska 2, Horváth, Szili. A minden csapatrészen jobb hazai csapat megérdemelten nyert. A Tolna VFC a bajnokság félidejében 17 ponttal, 26-22 gólkülönbséggel a 7. helyen áll.

NŐI KÉZILABDA NB II.

Támadásban és védekezésben is javulni kell

Tolna KC–Tamási 23-23 (12-13). Tolna: Szabó – Maláti (4), Pásztor (2), Sipos (7), Csonka (3), Izsák (2), Gál (5). Csere: Majsai-Németh (kapus), Lénárt, Tamás, Gaál, Obendorf. Megbízott edző: Gálné Vigh Zsuzsa. Az őszi idény legjobb mérkőzésén lendületes, küzdelmes kézilabdát láthatott a közönség. Junior: 20-27.

Budakalász-Tolna KC 33-28 (17-13). Tolna: Szabó – Maláti (10), Pásztor (5), Csonka (5), Izsák (4), Gál (1), Gaál (1). Csere: Majsai-Németh (kapus), Lénárt, Tamás, Obendorf, Méth Frida, Tomai (2), Méth Flóra, Százi. Megbízott edző: Gálné Vigh Zsuzsa. Az első 15 percben szerzett előnyét a Budakalász végig megtartotta. Junior: 30-22.

Tolna KC–PTE PEAC 20-32 (7-17). Tolna: Szabó – Maláti (4), Pásztor (2), Csonka (1), Sipos (3), Izsák (1), Gál (3). Csere: Majsai-Németh (kapus), Lénárt, Tamás (1), Gaál, Obendorf (5), Méth Frida, Tomai, Méth Flóra. Megbízott edző: Gálné Vigh Zsuzsa. A hazaiak sajnos az első féldőben „bennmaradtak” az öltözőben. A zárt, magas védőfal elleni játékot még gyakorolni kell. Junior: 22-20.

Siófok KC II.–Tolna KC 41-30 (25-12). Tolna: Szabó – Maláti (2),

Pásztor (6), Csonka (4), Sipos (8), Izsák (3), Gál (6). Csere: Majsai-Németh (kapus), Lénárt, Tamás, Gaál, Obendorf (1), Méth Frida, Méth Flóra. A fiatal, jó felépítésű, gyors siófokiak ellen a vendégek az első féldőben nem tudták felvenni a harcot, így a hazaiak jelentős előnyt szereztek. A tolnaiak a második játékrészt szervezett játékkal 18-16-ra megnyerték. Junior: 41-16.

A kemény védekezésre szükség lesz a későbbiekben is

Balatonboglár-Tolna KC 37-36 (20-20). Tolna: Szabó – Pásztor (3), Csonka (5), Sipos (5), Izsák (6), Gál (10), Gaál (3). Csere: Lénárt, Tamás, Obendorf (4), Méth Frida, Kövári, Százi. A sok helyzetet kihagyó vendégek két játékos ellen nem tudtak hatékonyan védekezni. Junior: 23-22.

Lapzártakor a Tolna KC 3 ponttal a 7. helyen állt.

SAKK

Rajt a MatTolna Kupában

Betegség miatti hiányzások is nehezítették a tolnai csapat startját. A megyei sakkbajnokság első fordulóját a negyedik helyen zárták.

Bonyhádön rendezték a megyei sakk csapatbajnokság első fordulóját. A MatTolna Kupa novemberi rajtjánál hat csapat jelent meg. Öt fős együttesek vettek részt a küzdelemben. Tolna gárdájából két állandó játékos is hiányzott, betegség miatt.

Az alapversenyben, a Bonyhád ellen biztosan nyertek a tolnaiak 5:0 arányban. Izgalmas és nagyon szoros csatára készítették a következő fordulóban Palotabozsok csapatát – akik, NB-s játékosokkal is rendelkeztek, s később meg is nyerték a forduló. A tolnai gárda velük szemben közel állt a döntetlenhez; 3:2 arányban maradtak alul.

A rájátszás végeredményeként a Tolnai Sakk Egyesület játékosai a 3-4. helyért ültek asztalhoz, a jóval esélyesebb Decs csapata ellen. Az eredmény a papírforma szerint alakult, 4:1-es vereséggel a negyedik helyen végzett a Tolna.

A csapat legjobb pontszerzője a holtversenyben tábladíjas Szuhai Balázs lett. A megyei sakkbajnokság következő fordulóját várhatóan Decsen rendezik.

ASZTALITENISZ

Balogh Bence három aranyérme

Beválasztották a Hétrakész Utánpótlásnevelési Programba

Balogh Bence, a Fastron AC versenyzője az ős folyamán több viadalon is rajthoz állt. A Duna menti országok részvételével lezajlott Duna Kupán Magyarország képviselőjében versenyzett. Egyéniben és csapatban Krebsz Leventével az oldalán egyaránt aranyérmet szerzett. Utána indult Szlovéniába, Európa legjobb újonc korosztályú játékosainak edzőtáborába, az ETTU Eurotalents nemzetközi összejövetelre, ahová egyedüli magyaroként kapott meghívást. Itt 18 versenyzőtársával együtt egy héten keresztül napi 6-7 órában vett részt. A felkészülést Európa legismertebb, nemzetközileg elismert utánpótlás-edzői irányították.

Bence újonc kora ellenére a magyar serdülő válogatottnak is meghívást kapott. A 15 évesek között szerepelt a Magyar Ifjúsági és Serdülő Openen, melynek Szombathely adott otthont 48 ország 375 versenyzőjének részvételével. A magyar csapat bronzérmes lett, Balogh Bence a 12 évesek közt a dobogó 3. fokára állhatott fel. Bence

Balogh Bence (balra) a dobogó tetején az Olimpiai Reménységek Versenyén

aztán Magyarország újonc válogatottjaként az Olimpiai Reménységek Versenyén hódította el az aranyérmet. Csapatársai a ceglédi Ócsai Máté és a budapesti Huzsvár Erik voltak. 2016 őszétől a Fastron AC Tolna fiatal tehetségét kimagasló eredményei és a sporthoz való hozzáállása alapján beválasztották a MOB által életre hívott Hétrakész Utánpótlásnevelési Programba.

ALTA RIPA TEREMLABDARÚGÓ BAJNOKSÁG

A harmincadik teremfoci bajnokság zajlik

Javában zajlanak a 30. alkalommal megrendezett Alta Ripa teremlabdarúgó bajnokság mérkőzései a városi sportcsarnokban.

Az A ligában csütörtökönként idén is hat csapat küzd, köztük egy új és egy új nevet alakulat, a CBA és a Nyerőmű (tavaly Bástyák). Őt, nem teljes forduló után a tavalyi bajnok, a Kriszt Kft. magabiztosan vezette a tabellát, száz százalékos mérleggel, 15 ponttal. A CBA volt a második, négy meccsből 7 ponttal, harmadik a Nyerőmű, öt mérkőzésből szerzett 7 egységgel. Az elmúlt bajnokság bronzérmese, a Bowdentechnika 6 ponttal a 4. helyen tanyázott, míg a Duna-Transz négy meccsből 3 ponttal az ötödiken foglalt helyet. Az elmúlt szezon második helyezette, a Horgász Barátok még nem szerzett pontot, így a hatodik helyen állt.

A B liga mérkőzéseit szombat-va-

sárnaponként játsszák. Ebben a bajnokságban idén is tíz csapat indult, köztük három új, vagy új nevet alakulat. Hat forduló után az elmúlt szezon bajnoka, az All-In, a DZ Hűtéstechnika (tavaly OLC Bróker) és a tavalyi ezüstérmes Izomix egyaránt 12 ponttal álltak. Mögöttük a Bori-Co és a Sárvíz Autóúveg 9-9 pontot gyűjtött, a tavalyi bronzérmes Csel-Szi és a Gernik egyaránt 8 pontos volt, a Kubán K 7, a Cabtec 6, a Pokerstars pedig 3 pontot szerzett.

A senior bajnokság meccseit hétfőnként játsszák. A tavalyi négy csapat után idén öt gárda nevezett a küzdelmekbe. Ebben a ligában négy kör után a TKSZ hibátlan teljesítménnyel, 12 ponttal állt az élen. Második volt a Tolna-Bau Bt., hét pontot szerezve, harmadik a Tolnai Öregfiúk 6 ponttal, 4. a Bor és Halásztanya négy ponttal. Az ötödik Favorit egyelőre nem szerzett pontot.

KAJAK-KENU

Két arany az Adriáról

Hat érmét hoztak haza a Tolnai Kajak-Kenu SE versenyzői a november utolsó hétvégéjén a szlovéniai Koperben rendezett nemzetközi versenyről.

Az Adriai-tengeren lezajlott 16,5 kilométeres, nagy hullámokkal nehezített versenyen Barina József tanítványai síkvízi kajakokkal vettek részt, és borulás nélkül, kiválóan lapátoltak.

A felnőttek K-1 versenyében Boros Adrián 1. helyet szerzett, az ifjúsági K-1 mezőnyben Bazsonyi Bálint 1., Puskás Patrik 2., Keresztes Tamás pedig 3. lett. A serdülő K-1 megmérettetésben 2. lett Bazsonyi Benedek, 3. Ezer Dávid.

A korábban megrendezett ljubljainai nemzetközi viadalon a Tolnai Kajak-Kenu SE 22 versenyzővel vett

részt. A Ljubljanica folyón lebonyolított, öt ország 112 sportolója részvételével lezajlott versenyen valamennyi sportoló egyszerre rajtolt.

A tolnaiak eredményei:

Fiúk U12 MK-1 5,5 km: 1. Kerner Ákos Simon, 2. Takács Zsombor.

Lányok: 1. Tillmann Zsófia, 2. Haiszer Anna Liza.

Fiúk U14 11 km:

1. Bazsonyi Benedek, 2. Bali Máté, 3. Ezer Dávid, 4. Szabó Dániel.

Lányok: 1. Puskás Dorina, 2. Szabó Zsófia, 4. Eröss Lili, 6. Miklósa Krisztina.

Fiúk U15-18 K-1 22 km:

1. Bazsonyi Bálint, 2. Fekete Bence, 8. Wiedemann Márk, 9. Eröss Ede, 11. Puskás Bence.

Az egyesületi csapatversenyt a Tolnai Kajak-Kenu SE nyerte meg.

TOLLASLABDA

Népes mezőny a Tolna Openen

Nyolcadik alkalommal rendezte meg a Tolna Open Tollaslabda Versenyt a Vitál Sport Szabadidő Egyesület és a Tolnai Kulturális Központ november 26-án.

Népes mezőny gyűlt össze a tolnai lovardában, a helyiek mellett érkeztek versenyzők Szekszárdról, Pécsről, Kaposvárról, Segesdről és Székesfehérvárról is.

A párosok versenyét az „A” kategóriában a Hent Márió-Németh Ádám duó nyerte (Segesd), 2. Pelczer András-Domonyai István (Tolna, Szekszárd), 3. Kardos Kitti-Jungbluth Balázs (Pécs). 4. Kovács Attila-Pálinkás János (Székesfehérvár).

A „B” kategóriában 1. Harshardh Reddy Kummitka-Rába Csaba (Kaposvár), 2. Boda Róbert-Gajdos Péter (Pécs), 3. Varga

A „C” kategóriában 1. Benkő Zoltán-Tóth Zoltán (Pécs), 2. Török Vince-Csikvár László (Pécs), 3. Győri István-Herczig Gábor (Tolna).

A vegyes párosoknál 1. lett Kardos Kitti-Jungbluth Balázs, 2. Ladislai Evelin-Németh Ádám (Segesd), 3. Horváth Loretta-Molnár Ferenc (Segesd), 5. Pásztorné Merk Andrea-Heitzmann János.

A női egyéni versenyt Ladislai Evelin nyerte, 2. Horváth Loretta, 3. Kardos Kitti, 4. Pásztorné Merk Andrea.

A férfi egyéni versenyben az „A” kategóriában 1. Hent Márió, 2. Jungbluth Balázs, 3. Rába Csaba, 5. Pálinkás János.

A „B” kategóriában 1. Boda Róbert, 2. Domonyai István, 3. Heitzmann János.

A versenyt támogatta a Tolna-

Sokan ragadtak ütőt a lovardában

Gotfried-Békefi Gábor (Pécs). 4. Heitzmann János-Pásztorné Merk Andrea (Tolna), 7. Feicht László-Kerner Csaba (Paks, Tolna).

Borhász, az SZ+C Stúdió Kft., a Fortuna ABC, a Tolnai Kulturális Központ, a Vitál Sport és Szabadidő Egyesület.

A véghajrában dőlt el a városi rangadó

Ez a fieszta nem volt szieszta

Hajrá Tolna, üvöltötte egy öblös hang a Tolna VFC–Tolna-Mözs Futsal SE rangadón és ezzel megadta a történelmi teltházas mérkőzés alaphangját. Tolna város két NB II-es futsalcsapata egy igazi, a sportág minden vonzerejét felvonultató csatával örvendeztette meg a közönséget.

A szikrázó összecsapás után megüvegelendő a Tolna VFC fiainak teljesítménye: annak ellenére, hogy a mérkőzés előtt mindössze egy ponttal a tarsolyukban néztek farkasszemet a futsalban sokkal jártasabb, a tavalyi bajnokságban 7. helyezétként 37 pontot szerzett városi rivállal, nem voltak hajlandók a pofozógép szerepére. Sőt olyan vehemenciával, csakazértis hangulatban vetették bele magukat a küzdelembe, ahogy egy városi presztízscsatához illik.

De jár az elismerés a Tolna-Mözs Futsal SE játékosainak is, akik már évek óta, nem egyszer a nagypályás foci iránt elkötelezett szurkolók lekicsinyülő megjegyzéseitől is kísérve hódolnak kedvenc sportáguknak. Ők ez alkalommal is igazolták, hogy a győzelem az utolsó másodpercekben is megszerezhető.

Nagy taktikai harc közepette, rendkívül óvatos játékkal kezdődött a találkozó, az ellenfél hibájára vártak a csapatok. A TMFSE jól szervezett védekezése miatt a VFC alig jutott a hatoson túl, távoli lövéseiket pedig az ihletett formában védő Szócs Richárd hatástalanította. Kneller Balázsék aztán egy villámgyors kontrával kijátszották a védelmet és Ágics Péter kíméletlenül bombázott Bildhóber hálójába. A

góltól felpaprikázott VFC nagy nyomás alá helyezte a több sérült miatt kevesebb emberrel játszó és ezáltal jobban elfáradó ellenfelét. Nagyon érett és meg is jött az egyenlítés: Ledneczki Gergő káprázatos, akár Puskás Ferenc-díjra is esélyes kapáslövése már Szócsöt is megoldhatatlan feladat elé állította. Szünet után fokozódott a VFC-nyomás, de nagyobb helyzetei a TMFSE-nek

három a kettő ellen mattozta a védelmet, majd Kneller-Ágics-Sós összjáték után Ágics győztes találatát jelentette a drámai végjáték csúcspontját.

Weber Tamás, a Tolna VFC elnöke így látta a történeteket: – Nagyon közel voltunk a bravúrhoz, még jobb összpontosításra lett volna szükség. Nekünk továbbra is a nagypályás foci az elsődleges, de a felkészülésünkben a futsalnak is

Éger László (Tolna VFC):

– Nagyon jó kis meccs volt, látszott, hogy az ellenfél már előrébb tart. Úgy gondolom, sikerült magunkat kellőképpen feltüzelnünk a derbire. A vezetéssel történt megállapodás szerint csak a hazai mérkőzéseken lépek pályára, de a télen, ha az időm engedi, néhány idegenbeli meccset is bevállalok.

Kneller Balázs (TMFSE):

– Nagyon készültünk a derbire, tudom, hogy az ellenfélnek is rendkívül fontos volt a találkozó. Úgy gondolom, a bírói tévedések mindkét csapatot egyformán sújtották. A VFC-sek korábban nem egyszer kicsit lekezelően nyilatkoztak rólunk, megkérdőjelezve a szakmai munkánk minőségét. Ezért is olyan értékes számunkra ez a győzelem.

Dr. Papp Tamás (TMFSE):

– Szakmailag nem volt értékelhető a mérkőzés, mert olyan heves volt a küzdelem, ez messze volt a jó futsaltól. Csapattársam, Sós Gergő a meccs után az interneten ki is fejtette, hogy örülünk a győzelemnek, de ne szálljunk el magunktól. Összességében sportszerű küzdelem volt, de mindkét részről akadtak durva belemenések.

Szócs Richárd (TMFSE):

– Olyan volt időnként a találkozó légköre, mint egy meccs a grunton, hisz sok barátunk, egykori iskolatársunk van a VFC-sek között. Az utolsó sípszó után pedig sörözés közben megbeszéltük a történeteket. A hangulatra rányomta a bélyegét a két klub közti ellentét az utánpótlás nevelés miatt. De úgy gondolom, ezek az ellentétek orvosolhatók.

Megteltek a lelátók a városi rangadóra

voltak (szépségdíjas szabadrúgásvariáció, kapu torkából kifejelt labda), majd egy gyors kontra után a TMFSE ismét vezetést szerzett. A felpaprikázódott hangulatra a bíró sporik is rátettek egy lapáttal, néha az volt az érzésünk, hogy ők is főszereplők akarnak lenni. Miután a TMFSE a sokadik faultját elkövette, a VFC kisbüntetőjét Sümegi Balázs értékesítette. Aztán a vége előtt tíz másodperccel történtek sokkolták a VFC-t: Éger előrelövését Kneller lefűlte, a kontrából a TMFSE

nagy a szerepe. Annyit megjegyzek, hogy a jelek szerint a TMFSE az évek során láthatóan jó kapcsolatot alakított ki a bírókkal... De ettől függetlenül ők már előrébb tartanak és gratulálok nekik.

Kovács Lénárd (Tolna VFC):

– Én is játszottam már a TMFSE-ben, úgy gondolom, nagyon sokat tanultam tőlük. Azért váltottam klubot, mert nekem a nagypályás foci fontosabb, de természetesen a futsalban elsajátított készségeknél a labdarúgásban is hasznát vesszük.

LABDARÚGÁS, KÖLYÖKLIGA OB

A felsőházba jutottak

A Kölyökliga országos bajnokság felsőházi rájátszásába jutott a Tolna VFC U12-es labdarúgó csapata, amely először vett részt a sorozatban.

Az országos bajnokság 15 gárdát felvonultató keleti csoportjába sorolt Tolna VFC csapata az őszi szezonban végig kiegyensúlyozott teljesítményt nyújtott. Szervezett játéknak köszönhetően mindössze két mérkőzésen kaptak gólt, és megérdemelten szereztek meg a negyedik helyet, az Újpesti Labdarúgó Akadémiával azonos pontszámmal és mindössze egy

ponttal lemaradva a második helyezett MTK Budapesttől.

Ezzel a teljesítménnyel a csapat bejutott a tavaszi felsőházi rájátszásba, ahol többek között olyan gárdákkal játszik majd, mint a Kubala Akadémia Vasas, a Debreceni Labdarúgó Akadémia vagy a Mezőkövesd.

A Tolna VFC U12 csapatának tagjai: Kiss Sándor, Tallós Ticián, Sági Balázs, Nagy Dávid, Perger Zsolt, Mácsik Márk, Kugler Kristóf, Babos Bence, Nagy Dániel, Pesti Zoltán, Hekfusz Dominik, Varga Sámuel, Müller Milán, Bogdán Joel. Edző: Wiesner József.

Nem kímélték magukat a tolnai focista palánták

EREDMÉNYEK:

FC Dabas–Tolna VFC 0-7
 Dabas-Gyón FC–Tolna VFC 0-3
 Tolna VFC–Kaposvölgye LUE 7-0
 MTK Budapest–Tolna VFC 3-1
 Tolna VFC–Dunakeszi VSE 1-0
 Tolna VFC–Gloriett SE 1-0
 Újpesti Labdarúgó Akadémia –
 Tolna VFC 4-1
 Mészöly Focisuli–Tolna VFC 0-0
 Tolna VFC–Gyöngyös AK 3-0
 Monor SE–Tolna VFC 0-0
 FC Budapest–Tolna VFC 0-1
 III. Kerületi TVE–Tolna VFC 0-0
 Tolna VFC–Kelen SC Budapest 4-0
 Jászberény SE–Tolna VFC 0-4